

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 M,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóléte petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, november 20.

Mal számunk főbb közleményei:

- Vihar Pop Csicsó körül.
- A politikai tüzhelyről.
- A király a lovastisztekről.
- Károlyi György gróf neje és leánya.
- Meggyilkolt szerelmes pár.
- Kulisszatitkok.
- Városatyá-jelöltek.
- Városatyá választások.
- Vasárnapi st ófák.
- Tolstoj utolsó órái.
- Bemutató a Vigszínházban.
- Tarkaságok.

Városatyá-választás.

Arad, november 19.

Akármilyen sok anyagot ad a humorra, kár a törvényhatósági bizottsági tagválasztásokat komolyan nem venni. Kár abban egyebet nem látni, mint hetven-nyolcvan ember tülekedését egy értéktelen hiúság iránt; kár a szavazatot egyszerű szivesség módjára, kegyként adogatni, körülbelül ezzel a gondolattal: „nekem nem kerül semmibe, neki pedig örömet szerzek vele.” Kár a választást úgy föl-fogni, hogy ugyis mindegy, akárki jön be; ha pedig mindegy, akkor nem kell olyan lelkiismeret szerint venni, hogy a törvényhatóságba való-e, akire rászavazok. Az is hiba, ha valakinek ragasztó-céduláját ezzel fogadjuk el: no, ez ugyan nem érdemi meg, de vannak nála tudatlanabb emberek is a közgyűlésben!

Bizonyos, hogy ennek a léhaságnak akad szerepe a városatyá-választások körül. S azok az emberek, akik-

nek ma még nincsen választó-joguk s akik bámulatra méltó áldozatokra képesek, hogy ezt a politikai vagyont megszerezzék, joggal csodálkoznak: lám, a boldogok, akiknek van választójoguk, milyen könnyelműen bánnak azzal! Mintha csak az éhezõ koldus nézné az elkényeztetett gyereket, aki galacsinokat csinál a zsömlyéiből, amelylyel ő jóllakhatnék.

A polgári jogot tréfára, szórakozásra, szivességre, pajtáskodásra prédálni nem szabad. Ha még oly keveset várnánk azoktól, a kik be fognak kerülni: mégis, ők a mi bizalmunknak viselői, a mi nevünkben beszélők és cselekvők s már ezért se szabad a megválasztásuknál egyebet szem előtt tartani, mint ezt az egyet: a rátermettségük, a képességük, a tenni akarásuk és a városnak tett szolgálataik olyanok-e, hogy őket a városatyai tisztre méltóvá és alkalmassá teszik, vagy sem.

Ezen nem emelkedhetik felül semminő párt szempont. Elmondottuk, talán bele is fáradtunk az ismétlésébe, hogy a törvényhatósági bizottsági tagválasztásoknál a pártpolitika mellékes szempont; azt is nyíltan megirtuk, hogy a holnapi választásra vonatkozóan egyik politikai párt jelölését se tartjuk szerencsésnek. Ehhez most már csak egy a hozzátenni valónk: a párt szemponton felül szabadítsa föl minden polgár a lelkét minden baráti érzés, minden ellenszenv, minden kicsinyesség, sőt minden személyes érdekek alól és higgadtan, tárgyilagosíté-

lettel, polgári józansággal válassza ki magának városatyáit. Ne az legyen a döntő, hogy ez a jelölt elég messziről szokott-e nekünk köszönni, hogy személyesen instálta-e a szavazatunkat, hogy tetszik-e nekünk a társasága, a miénkéhez hasonló felekezetest visel-e és hogy tett-e, tehet-e nekünk szivességet az életben; hanem, hogy eléggé érett-e, elég tudásu, elég független és elég becsületes-e arra, hogy mindannak eleget tehessen, a mit városatyai kötelességnek tekintünk? Igaz: ezzel a mértékkel mérve még igen sok polgára lehetne a városnak, a kiket városatyáknak választhatnánk. De ha már bizonyos számhoz van kötve a mandátum (s vannak, akik ezt a számot is soknak tartják) akkor azokat a kiket a pártok ajánlólevele vagy a maguk ambíciója a küzdelembe visz, kétszeresen szigorú mértékkel mérjük; a fogyatkozásait pajtáskodásból, ok nélkül való jólelkűségből ne nézzük el, s ha megütik a közérdek mértékét, nézzük el, ha nem is tudtak előttünk eddig rokonszenvesek lenni

Egy-egy ember nem tudja sarkai-ból kifordítani a törvényhatóságot és nem is tud segíteni a hibákon, a melyek kigyomlálására az eddigi városatyák nem tudtak elég erősek és elég szívósak lenni; — de ha a városatyákat ilyen objektív, körültekintő gondal választanók meg s ha azok igyekez-
nének is a hozzájuk fűzött várakozásokat beváltani; friss élet költöznék a gyakran el-elernyedő törvényhatóságba,

A kaland.

Ira: Nil.

Kifeszítette a napernyőjét és gyors, energikus léptekkel haladt át a köruton. A déli napsütéstől izzó gyalogjárón megállott egy percre és rövidlátó szeméit összehúzva kereste a házsámot. Egy magas, borotvált arcú férfi meghajolt előtte.

— Hollódy Imre vagyok — mondta mosolyogva.

Anna pipacsörös lett Gyűlölte magát ezért a süldőleányos elpirulásért, de azért minden alkalommal lángba borult az arca, ha valami váratlanul érte. Szótlán megdöbbenéssel nézett föl a férfire, aki egy csöppet bizonytalanul kezdte újra:

— Hollódy Imre vagyok ... és ön ... vagy csalódtam volna?

A leány legyőzte zavarát és gyorsan kezét nyújtott.

— Nem, én vagyok Horváth Anna. De meglepett, hogy így rámismert.

— Az obligát piros szegfű vagy ujságlap nélkül? — nevetett Hollódy s a jég egyszeriben megtört közöttük. Anna bizalmasan fűzte a kezét a férfi karjába és együtt mentek be az udvarba, amely bazár volt. A leány megállott egy csipkeüzlet előtt és barna fejét valami furcsa mozdulattal szegte oldalá. Nem volt egy-

csöpp kacérság ebben a mozdulatban s mégis más karaktert adott a leány megjelenésének. Még a hangja is máskép, fátyolozottan és ingerlőbben csengett, amint a férfire fordult.

— Nekem itt van egy kis dolgom. Maga megvár addig, — igen? Esetleg megszökik, ha tulontul nagy a csalódása ...

— Negyvennyolc óráig elvárnék itt magára, ha úgy akarná.

A leány csak egy mosolygó pillantással bucsuzott, aztán negyedóra múlva apró csomaggal tért vissza. Hollódy udvariasan kivette a kezéből.

— Vásárolt?

Anna nevetve rázta a fejét.

— Még mindig nem akar beletörődni, hogy nem vagyok ártóztótt hercegnő? Szóval is kell ismételnem, hogy a kezem munkájából élek? Most éppen egy irish quipure ruhára kaptam rendelést és a mintákat viszem hozzá.

— És ezt maga így mondja?

— Nagyon tragikusan vagy nagyon könnyelműen hangzott? Higyje el, hogy szivesebben mesélnék a szodorai kastélyunkról, ahol még magam is viseltem csipkeholetteket, de végre is ... Ej — mondta hirtelen vállatvonva a leány, amint újra kint voltak az utcán — hiszen ezekről voltakép fölösleges nekünk beszélni. Két év óta meglehetősen ismerjük egymást.

— Amennyire papiroson meg lehet ismerni az embert, mindenesetre — felelt Hollódy elgondolkozva. — De nekem úgy tetszik, hogy maga mégis más, mint a levelei.

— Más szóval: a stilusom nem elég egyéni — mondta Anna. De hát elégszer kértem, sőt óva intettem magát, hogy ne tápláljon illuziókat.

— Nem arról van szó — legyintett idegesen a férfi. — De maga engem becsapott. Először, legelőször, úgy képzeltem el, mint igazi kékharisnyát: pápaszemmel, negyven év körül, soványnak és hórihorgosnak. És ... őszintén megvallva, csak kutyaköteles udvariasságból választam a levelére. Azután ...

— Azután? — kérdezte a leány várakozással.

— Hiszen tudja. Mindig bájosabb és vonzóbb lett. Hányszor vágytam rá, hogy lássam!

— És most, — elengedné — nem?

— Anna, ez nem méltó magához — mondta Hollódy szemrehányólag. — Ha bókot várt tőlem, kijelenthetem, hogy nem találok szépnak egy csöppet sem és bajosan lennék magába szerelmes.

— Mi nem jut eszébe! Azt hiszi, ilyesvalami céllal adtam magának randevut?

A leány gunyolódó hangja boszantotta a férfit. Csipősen felelt.

— Azt hiszem, hogy maga mégsem az a

fürgőbb, élesebb lenne az ellenőrzés, több az ötlet, gyakoribb az okos kezdeményezés és mélyebb az érdeklődés, amely a közigazgatás embereit is intenzívebb munkára, kötelességteljesítésre ösztönözné. Szeretnők ezzel a reménnyel várni a holnapi szavazást; szeretnők bizonyosságát látni, hogy mind a négy kerület szavazói, vagy legalább azok túlnyomó többsége okosan, elfogulatlanul, szabadon, polgárok módjára állottak az urnák elé.

Vihar Pop Csicsó körül.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest november 19.

A képviselőház mai ülése egész esőndesen indult. Az okosssávu Szivák Imre után az ősz Sággy Gyula, majd pedig Lengyel fejtette ki nézeteit a polgári perrendtartás reformjáról. Főttünést keltett Lengyel Zoltán fejtegetése arról, hogy eddig folytonosan üres politizálásal töltötték az időt a parlamentben és nem törődtek a szakkérdésekkel. Sokan mosolyogtak, sokan helyeselték az üres politizálás egykori mesterének emes okos megtérését látva. Az ülés végén kis vihar keletkezett Pop C. István világosi román képviselő fejtegetései miatt.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvassák az interpellációs könyvet, melybe Bartha Ödön a horvát helyzetéről és Ugron Gábor a közös külügyminiszternek a horvát bannal való tárgyalásáról jegyezték be interpellációt. Elnök javaslatára egy órákor tér át a Ház az interpellációkra.

Következett a polgári perrendtartásról szóló javaslat tárgyalásának folytatása.

(A perrendtartás vitája.)

Szivák Imre (munkapárti): A javaslatról nagy elismeréssel szól, bár kisebb fogyatkozásait nem hagyhatja szó nélkül. Helyteleníti az értékhatar felemelését, amíg a bírói rendszer körül bizonyos korrektívumok nem történeek. Az albirákat társas bíróságokhoz kívánja beosztani és a nagyobb tudásukat és használhatóbbakat magasabb hatáskörrel öhajtja el-

látni. A bírók fizetése és hivatása közt nincs meg az arány, mert inkább kevesebb legyen a bíró, de több legyen a fizetés. A Kuriától el kellene venni a választási ítélkezést, amit a közigazgatási bíróság is el tudna látni. Az ügyvédség helyzetéről szólva az új ügyvédi rendtartást sürgeti. A javaslatot egyébként örömmel fogadja el.

Sággy Gyula (Kossuth párti): Az előadót üdvözlö, akinek nagyrészt a javaslat köszönhető. Az értékhatar megállapítását nem tartja lényegesnek. A kereskedelmi és váltótörvény-szék megszüntetését helyesli, mert az egyenes következménye a javaslatnak, mely a jogegységre és a szkbíróságok megszüntetésére irányul. A 31. és 32. § nál határozottan a kereskedők ellen foglal állást és az eredeti szöveg e fogadása mellett van. A tisztességes kereskedelem megbizhatik a vidéki becsületes bírákban, azok épúgy szolgáltatnak igazságot, mint a budapestiek. Az ügyvédek helyzetéről beszél és a kar hanyatló tekintélyének visszaszerzését sürgeti. A javaslatot pártja nevében elfogadja.

(A megtért Zoltán.)

Lengyel Zoltán: Örömmel látja, hogy a Ház a jogszolgáltatás terén komoly munkához látott. A javaslatot kitünőnek tartja, de igazságszolgáltatásunk erre berendezve nincsen, ezért azt modern alapokra kell fektetni. At érte után az ügyvédség helyzetére. Kívánja az ügyvédi numerus clausus tehozatalát oly módon, hogy a szerzett jogok ne érintessenek. Mert tömördek ügyvéd van, aki peren kívüli dolgokból él és ez sok visszaélésre nyújt alkalmat. A közjegyzői létszám szaporítását kívánja, különösen kell, szerinte, minden járási székhelyen közjegyzőnek lenni. A 31. § sal szemben nem elfogult és a könyvilletékessegre vonatkozólag határozati javaslatot fog be terjeszteni, mert a javaslat nem teljesen elégitő. A törvényhozásnak lépést kell tartani az életel. Az életben a hitelezési esalásnak folyton újabb és újabb módját találják ki, tehát a törvényhozásnak mindig újabb és újabb törvényt kell alkotni a csalások megakadályozására. Peldákat sorol fel a részletüzetnél történő visszaélésekről. Így a Heroig Max bécsi könyvkiadó cég dolgait hozza szóba, am ért annak idején interpellációt is terjesztett le, de óra sem az, sem a büntető feljelentés nem vezetett. Pedig ez a cég 40-50 ügynekkel valóslagos rablóhadjáratot intézett az ország ellen. Kívánja, hogy a cég leaven felelős az ügynöke által kötött üzletekért. Végül határozati javaslatot terjeszt be és a javaslatot elfogadja.

(Pop C. István körül.)

Ezután Pop-Csicsó István szólalt fel. Beszédében tiltakozik a javaslat 180 ik szakasza

ellen. A nemzetiségek sérelmét látja benne, pedig az ilyen törvényeket nemzeti becsület pajzsa szokta védelmezni. A nemzetiségi törvény nyolo szakaszát egyszerűen hatályon kívül helyezik. A nyelv a legszegényebb népnek is a legszentebb joga. A szóbeliségnek legelembb feltétele a nyelv szabadsága és a kormány ezzel a javaslattal merényletet akar elkövetni a nemzetiségek nyelve ellen. Idézi Deák Ferenc szavait a nemzetiségi kérdésre vonatkozólag. A kormány ki akarja küszöbölni tizenkét millió polgár nyelvét.

— Hol a tizenkét millió? — kiáltják több oldalról.

Pop C. István: Tessék csak megkérdezni a szabadelvű párt volt elnökét. Amit itt terveznek, nem szóbeliség, hanem az írásbeliségnél is rosszabb. A szóbeliségről az a fő, hogy a bíró közvetlenül megértse a feleket.

Kovácsy Kálmán: Akkor tanuljanak meg magyarul.

Pop C. István: Gyakorlati példákat sorol fel arra nézve, milyen sérelmes ez a javaslat a nemzetiségekre nézve s kijelenti, hogy nem engedni népét a tolnácok miatt megszarolni.

Székely miniszter közbeszól: Ajajaj! (Derütség.)

Pop C. István: Elhelyeznek román bírákat, hogy megtanuljanak magyarul.

— Ez a helyes, — kiáltják a munkapárt tagjai.

Székely Ferenc: Akarata ellenére nem helyeznek át senkit.

Pop C. István: A szónyegen forgó perjogi törvényjavaslatot visszautasítja, mint olyant, amely a nemzetiségek kardinalis jogaiba üt közik.

Ezzel befejeződött a vita s a hétfői ülés napirendjének megállapítása után áttértek az interpellációkra.

(Interpellációk.)

Bartha Ödön a horvát beszéd dolgában interpellál. Rámutat arra, hogy az 1868 XXX. törvényoik államjogi lehetetlenség. Ezt az államjogi abszurdumot aztán nagy rosszhiszeműséggel és ügyességgel használták fel a horvátok. Sohase fejlődhetek volna oda a viszonyok, ahol most vannak, ha mindenkori kormányaink az egységes nemzeti hatalom szempontját tartották volna szemük előtt. A miniszterelnök

hőfőhő selyemből szótt lélek, aminek látszott messziről.

— És maga mégsem az a pokróc, aminőnek látszani akar — közölről — mondta a leány jókedvűen és mind a ketten egyszerre nevétték el magukat.

— Tudja, hogy a maga nénije alapján véve aranyos teremtés? — kezdte hirtelen Hollódy.

— Na... engedje meg...

— De lássa, Anna, ha beleegyeznek, hogy nála keressem föl magát, most már épen ideje volna, hogy fogjam a kalapomat. Míg egy, a tilalma ellenére, együtt lehetünk egész délután.

— Az attól függ... mi a programja mára — szólt a leány habozva.

— Amit maga parancsol, teljesen rendelkezik velem.

— Hm... én azt mondanám, jertünk ki a szigetre ebédelni, s azután egy percre megnézem ott egy fiatal asszonybarátomat, kint nyáral, beteges. Ez, tudja, alibi... A néni különben is a szigetről fog engem várni az esti hajóval, így jelentettem be neki.

— Helyes, maga pompás kis cselszövő, Anna. Tehát menjünk. Ott azt a kocsit megállítom.

A leány rátette svédkeztüis kezét a férfi karjára.

— Ne hívjon kocsit — mondta riadtan, könyörgő pillantással Jerünk villamosa.

Hollódy kacagott.

— Maga fél, Anna, ne tagadja. Szinte hal-

lom a szive ijedt zakatolását. Mondja, hova lett a nyugodt, hideg fensőbbsege? Azt írta, hogy önmagát ismerve, bátran áldoz nekem egy fél napot és szavamra: ennyit meg is érdemlek magától. Vagy... engem ismerne félre, Anna?

Anna gyorsan a bérkocsi felé tartott. Sötét, melegnézésű szemét a tiszta lélek nyugal-mával emelte a kisérőjére.

— Nem félek semmitől és mázától legkevesbbé — felelte halkan. — De olyan furcsa az egész... Én, akibe annyi kisvárosi előítéletet beléneveltek, itt vagyok egy idegen ur társaságában. Az értelmem azt mondja, hogy ebben nincs semmi rossz, az érzésem azt diktálja, hogy a maga társasága több, mint együttvéve mindazoké, akiket ismertem az életben. És mégis, — az illendőség, a szokás, ami ellen mindig lázadoztam, most megmozdul bennem és tiltakozik. De nem hallgatok rá — tette hozzá mosolyogva, mikor a férfi arcára boruló kedvetlenséget észrevette és nyugodt, büszke tartással ült be a kocsiba.

A felső vendéglőben ebédelték; az idő későre járt, szinte nem is láttak embert, mikor meghuzódtak a terraszon. A kis szálló ablakain minden zsalugáter szorososan le volt csukva s a kiszolgáló pincéren kívül, más emberi szem nem láthatta őket. Az egyedülvalóság érzése mind a kettőt gyermekes örömmel töltötte el. Hollódy kijelentette, hogy soha még ilyen szép nem volt a sziget és Anna úgy érezte magát, mintha odshaza volna, a szodorai parkban. A

vendéglátó háziasszony szeretetreméltóságával töltötte be a férfi fekete kávéját és mikor az szivarra gyújtott: derűs bájjal tolt feléje hamufogónak egy széles kanna-levelet, amit előbb legyezőnek használt. Hollódy megfogta a felesége nyuló vékony ujjakat és hirtelen rányomta az ajkát.

— Köszönöm magának ezt a napot, Anna mondta halkan. — Az én agyonhajszolt idejeletemben nagyon ritkák az ilyen csöndes ünnepek. Pedig sokszor beteges sóvárgással vágyom valamire... magam sem tudom... Csak most érzem, hogy a maga nyugodt tisztsága kellene társul hozzám.

— Néha — tette hozzá bizonytalan mosolygással a leány.

— Néha — ismételte Hollódy bólintva. — Amint mondtam, szerelmes nem tudnék lenni magába — de szeretni, mint egy jó, hü kis testvért... Aki a hüvös kezét a fejemre tenné, mikor a tébolyító idegfajás kinez. Aki olyan okosan, gyöngéden gondomat viselné, mint most maga. Szeretném, ha a testvérem volna Anna.

— A testvér azonban sohasem elég hü — mondta Anna erőltetett jókedvvel. — A testvér a maga életét is akarja ám élni és ha úgy fordul a sors: elhagyja a testvért egy idegenért.

— Maga megtenné, Anna?

— Nem tudom. Sohasem volt testvérem. De úgy általánosságban beszéltem.

— És igaza volt. A testvér mégsem feleség.

horvát bán korábban kijelentette, hogy a horvát pártok között alapjában véve nincs különbség, mert valamennyi párt Horvátország függetlenségét kívánja. Rámutat, mennyit szenved Horvátországban a magyar iskoláztatás. Kérdezi azó, hogy mert a horvát bán a pragmatika dolgában olyan kijelentést tenni, amilyent tett.

Az előterjesztett interpellációra

Khuen miniszterelnök nyomban válaszolt. Magyarországon kevés politikus van, aki úgy ismerné a horvát viszonyokat, mint ő. Lehet, hogy az 1868. évi 30. törvényeket sokan helytelenül értelmezik, de ez nem fontos. Fontos az, hogy az arra hivatottak hogyan értelmezik. Ami a horvát közoktatási törvényt illeti, ez még abban az időben készült, mikor a magyar állampolgárságról szóló törvény még nem volt meg, azért van benne szó horvát-magyar állampolgárokról. Az, hogy a bán pénzügyi önállóságot ígért volna, teljesen kizárt dolog, valamint, hogy a vasuti pragmatika dolgában se úgy áll a dolog, ahogy az újságok megírták.

Bartha Ödön nem vette tudomásul a miniszterelnök válaszát, mert aggályait nem oszlatta el. A Ház azonban tudomásul vette a választ.

Ugron Gábor az idő előrehaladottságára való tekintettel kérte a Házat, hogy beszédét máskor mondhassa el. Az engedélyt megadták és ezzel az ülés délután fél 4 órakor véget ért.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Autonom Katolikus Kör kiváló katolikus írók és művészek közreműködésével hat egymásután következő szerdán, vagyis november 23-án, november 30-án, december 7-én, december 14-én, december 21-én és december 28-án délután 5 órakor, a kir. fő gimnázium épületének (Lyceum) dísztermében sorozatos felolvasó estélyeket rendez. Az előadásokon belépő díj nincs, de a felmerülő tetemes költségek fedezésére önkéntes adományokat hálás köszönettel fogadunk.

(*) Meghívás. Az aradi írói jótékony nőegylet rendes közgyűlését folyó hó 22-én (kedden) délután fél 4 órakor tartja a zsidóhit-közös tanácstermében. Az egyesület tisztelt tagjait, valamint az emberbaráti feladatok iránt érdeklődőket ez uton meghívja Neuman Főrszt Mária, elnök. A közgyűlés tárgyai: 1. Ruhasegélyek kiosztása. 2. Jelentés az egyesület és a népkönyvha múlt évi működéséről. 3. Számvizsgáló- és jegyzőkönyv-ellenőrző bizottságok kiértesítése. 4. Esetleges indítványok tárgyalása.

A politikai tüzhelyről.

(Tisza Kálmán és az annexió. — Az indemnitás forrása. — A magyar-román barátság tisztázása.)

— Fővárosi levél. —

Budapest, november 19.

Lezajlottak a bécsi napok. Rövid időre szekrénybe kerül a diszmagyar és elhallgat — a nagy politikai: kisebb politikánk mozgató masinája. Am mielőtt elraktároznák az annexió jegyében folyt vita minden anyagát és tartozékát, valamelyes korrektívumot tennék még rajta. Mert szép, szép az elismerés, mely jelent és mutat illetett az annexió sikereért, de ha leszögeztük Eszterházy gróf meghatározását, hogy Bosznia okkupációjának tényében már bentfoglaltatott az annexió elhatározása is, akkor a mai sikerért tartozunk egy nagy, igen igen nagy pálmával Tisza Kálmán emlékének is. Sőt, ha Apponyi, a hetvennyolcadiki okkupációs vitának egyik legtüzeesebb ellenzéki szónoka, most zót exminiszter elfogadja az elismerés egyik legszebb pálmáját az annexióért, úgy Tisza Kálmán emlékének akár egy gyönyörű páлмаerdővel is áldozhatunk. De mi egyebet teszünk. Idézni fogunk. Pálmag eltalálhat, páлмаerdő elpusztulhat, de az a néhány sor, melylyel éppen Apponyi lajbszurnálja Andrássy halálakor, tehát már tíz esztendővel az okkupációs vita után, kénytelen volt Tisza érdemeit elismerni megmarad és historikusok forrásmunkái közepett, mint jellemző adat érdekességgel bír majd, amint következik:

„Zugott alattunk a föld, bomladoztak megfélemlítve a pártok (az okkupáció magyar parlamenti vitája során) — ám rendületlenül állt és tartott ki Andrássy Gyula gróf mellett Tisza Kálmán miniszterelnök és az ő kitartásának kell tulajdonítani azt, hogy Andrássy eddigi építése mind romba ne dőljön s talán mindenkorra semmivé ne legyen és beláthatatlan bonyodalmakat idézzen reánk. Mert ha Tisza Kálmán akkor megfut, mint egyik miniszter-társa, mint sokan párthívei közül, kétségtelen, hogy egész Magyarország feltámad, hogy Andrássy Gyula gróf ellen diadalra juttassa a reakciót.”

Ami már husz esztendővel ezelőtt (An-

drásy halálakor) annyira igazság volt, hogy Tisza Kálmánnal szemben még a B. H. is akceptálta, mennyivel súlyosabb igazság lehet ez ma, amikor az annexió alapvető munkájáért a babérlevelek kiosztása és viselése többé nem — „hazaárulás.”

A kormány a héten indemnitást kért és az ellenzék majd meg fogja adni. Illetve engedi, hogy a többség által megadassék. Hogyne engedne. Hiszen amikor ez az ellenzék a kormányon kérte az indemnitásokat, a mai kormány is megengedte, hogy megadja ezt neki a többsége. Megengedte azzal, hogy félrevonulással sohasem akadályozta, hogy ez megadás nek. Nem akadályozta, mert félrevonultságban is az ország lelke mélyén élő józanságot képviselvé, érezte, hogy az indemnitás nem a kormány kedvéért, hanem az ország érdekeért való — forralítás. Am amikor olyan indemnitásról lett volna szó, mely már egy tarthatatlan helyzet élén vergődő kormány mentő formalitása, tehát többé nem az ország érdekeiben való lett volna, az országos közhangulat kormányváltozás szükségét idézte fel és ime a változás munkája során elérkeztünk ismét az ország érdekében való rendes költségvetés első indemnitásához. Az ellenzék kormánypolitikája idézte elő ezt az indemnitást, mely az utána következő nagytakarítás munkájában szükségessé vált. Ez az indemnitás tehát országos érdekből kifejlődött kormányzati aktus és így a megzavazását még késleltetni sem szabad...

A magyar-román békülés nevezetes jelenségeként tárgyalják a román lapok Tisza István gróf legutóbbi nyílt levelét. A román sajtó hangzavarából jelentékenyen kiválik a *Telegraful Român* nyiltabb szava. A nagyszabeni metropolita lapja, Tisza levelének egyenességéhez méltó őszinteséggel elismeri Tisza jószándékát. A kérdés feltevésében is őszinte. Részleteket kér Tiszától arról, hogy mit ért ő „a magyar állameszmével való megbarátkozás” alatt? De már a konkluziója zavaros. Mert — úgy mond érdemes lapársunk — ha ez alatt érti Tisza, hogy a románok mondanak lenyelvőkről, nemzeti individualitásokról, akkor nagyon csalódnai fog: ha azonban csupán a magyar állam területének integritását, a létező törvényes állapotok fentartását érti, úgy szívesen

Maga feleségnek való, Anna. Speciálisan pedig az én feleségemnek...

Anna gyorsan felállott az asztaltól.

— Kedves barátom, jerünk egyet sétálni, ha úgy tesz és mondja el végé, min dolgozik újabbán?

Hollódy ideges sietséggel fizetett, azután a karját nyújtotta Annának, de a leány már lement a lépcsőkön s fodros csipkeernyőjét két kézbe fogva, hímálta maga előtt. Egészen a Dunához mentek le, a romok felé és közben hallgattak. Egy ferdetörzsű szifánál végre megállt a leány és hozzátámaszkodva, egyenesen a férfi szemébe tekintett.

— Nos?

— Hát mit beszéljek? Az imént elhallgatott.

— Mert izléstelen volt, barátom. Nem szabad elfelejtenie, hogy az oltalmára biztam magamat.

— Kell is magának oltalom — dörmögte Hollódy.

Anna elmosolyodott.

— Talán mégis... Például, ha most egy vigyázatán mozdulattól a vízbe esném — mondta pajkosan nekidülve a fának, amely egészen a folyóba hajtotta a gallyait.

Hollódy remülten kapott a leány után s eközben a fodros ernyő, melyet a térdén egyensúlyozott, lecsuszott a hullámokba. Hollódy szorosán magához vonta a leány karját.

— Most már igazán nincs más támasza és

jól tenné, ha örökre az én oltalmam alá helyezkednék...

A leány csöndesen intett nemet.

— Nem bizik bennem? — kérdezte Hollódy nyersen. Azt hiszi, pózolok? Amit mondtam, nagyon komolyan mondtam. Hogy először látom, mit tesz az? Két év óta ismerem a gondolataimat a maga finom, okos lelkét és ez vonzott ma delejes hatalommal maga felé, amint az utcán megpillantottam. Éreztem, hogy csak maga lehet az. Ezért szólítottam meg, nem várva, míg bemegy a bazárba. Magának is ismernie kell engem, Anna.

— Ismerem — felelte a leány komolyan.

Maga poéta és hangulatember. Most ebben a milióban, úgy érez, ahogy beszél. Momentán őszintén feleségül akar venni. De holnap és holnapután... bent a városban, a redakcióban, a maga rendes társaságában másképp fog érezni. Ha nem volnék efelől egészen bizonyos, nem jöttem volna ide magával. Így azonban megszereshettem magunknak ezt a „csöndes ünnepet”, amelyre szívesen fogunk visszaemlékezni később is ugy-e? Maga esetleg valamikor meg is írja. Egy téma, amiben nincsen cselekvés, de a maga írásművészetével remekbe lehet megcsinálni. Most jöjjön, kíséren föl a hajóállomáshoz, a néni meg lesz hatva, hogy egy órával korábban érek haza.

— Itt akar hagyni? Már? Es mikor látom viszont? Holnap kijöhet?

— Ho'nap utazom vissza Erdélybe.

Némán tették meg az utat visszafelé. Olykor lopva megnézték egymást. Mikor Anna a hajóhidra lépett, Hollódy fájdalmas arccal sutogta:

— Hát igazán megy?

A lány pedig gyöngéden, de sietősen tette a kezét a férfi tenyerébe.

— Isten vele...

Hollódy még ott állott, levett kalappal, mikor a hajó elindult s a leány kendője egyszerűen meg meglíbbent a messzeségből, mint fehér pillangó a hullámok felett. Csak késő este, az orfeumban dörmögte Hollódy:

— Rettenetes falusi kosztüm... bizony isten nem kellett hozzá piros szegfű. És ki az ördög hitte, hogy csakugyan csipkét árul egy szodorai Horváth-leány? De becsülettel megsusztam... a kis buta angyal készpénznek vette a pózaimat. Megírni?... hm... ez volna még kaviár a népek... Egy kaland, amiben nincsen cselekvés...

A hajó valahol Ujpest alatt járhatott s Horváth Anna még egyre érezte, hogy pirul a kellemetlen gondolatoktól.

— Milyen kiábrándulás... A szellemes író egy unalmas vén pozór, kopasz és bajszatlan, br... Szerencse, hogy jól tudtam komédiázni... nem is sejt, hogy mulattam rajta... Mégsem szeretném, ha a néni megneszelné ezt a kalandot...

hozzásatlakoznak a románok. Ugy sejtjük, hogy a metropolita lapja csak azért tette a kérdést, hogy mindjárt maga meg is felelhessen reá. Kár azonban, hogy ez a felelet csak vagy-lagos. Mert ha ez is olyan apodiktikus volna, mint amilyen tisztán részletezte Tisza már eddig is (vagy husz beszédben) „a magyar állam-eszmével való megbarátkozás” gondolatát, úgy ma már nem vitakoznánk, hanem — paroláznánk...

Meggyilkolt szerelmes pár.

— A honvédhadnagy és a kasszirónó. —

Távirati tudósítás.

Arad, november 19.

Rajtelmes ügyben folytat most nyomozást a pozsonyi és komáromi rendőrség, karöltve a katonai hatósággal. Szeptember hó utolsó napjaiban eltűnt Pozsonyból egy Fekete nevű honvédhadnagy. Ugyanabban az időben hírteleln ismeretlen helyre távozott Pozsonyból az egyik kávéház pénztári felírója is. A rendőrség és a katonai hatóság azonnal nyomozást indított és hamarosan megállapították, hogy a fiatal hadnagy már régebben udvarolt a felíró-nőnek. Így aztán nagyon valószínűvé vált, hogy a szerelmesek együtt szöktek meg. Éppen ezért a rendőrség hamarosan megszüntette a nyomozást.

Néhány nappal a hadnagy és felíró nő eltűnése után Komárommegyében Nyergesujfalu határában a halászos borsalmas felfedezést tettek. Amint a Dunában halásztak, egyszerre csak emberi testrészek akadtak hálójukba. A halászos azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, mire Komáromból két hatósági orvos utazott ki a helyszínére. A hatósági orvosok megállapították, hogy a Dunából kifogott testrészek fiatal nő testéből származnak, amelyeket a törzsből vágtak ki és úgy dobtak a Dunába. Miután alapos volt a gyanu, hogy a Dunából a nyergesujfalu halászos a Pozsonyból eltűnt felíró nő testrészeit fogták ki, a pozsonyi és komáromi rendőrség újra széleskörű nyomozást indított. A nyomozás azonban, amelyben fővárosi detektívek is részt vettek, ismét eredménytelen maradt.

A minap egy borsalmas lelet újra ráterelte erre az ügyre a hatóság figyelmét. Leányfalu község közelében a dunaparti iszapban egy fiatalember holttestét találták meg. A holttest még az őszi áradások idejében került az iszapba. A víz magával sodorta a holttestet s mikor az áradás után a víz visszahúzódott, a hulla az iszapban maradt.

A pozsonyi rendőrség a hullában Fekete hadnagy holttestére ismert, mire a rendőrség és a katonai hatóság újra megindította a nyomozást. A Nyergesujfalu közelében kifogott női testrészek és a hadnagynak Leányfalu közelében talált hullája között az összefüggés nyilvánvalóvá vált. Az a körülmény, hogy Fekete hadnagy holttestén semmi küllerőszak nem látszott, arra engedett következtetni, hogy a hadnagy megölte a leányt, azután öngyilkosságot követett el. Ezt a feltevést azonban megdöntötte a hadnagy jelleme. A fiatal tisztet mindenki szeretetreméltó, barátságos, gyengeszívű embernek ismerte és ismerősei kizártnak tartották, hogy gyilkosságot követett volna el. Inkább azt hiszik, hogy úgy a hadnagy, mint a felíró nő gonosz embereknek lettek áldozataivá. A szerelmesek együtt szöktek meg és valószínű, hogy rablógyilkosságnak estek áldozatává. Az ismeretlen tettesek a leányt megölték és testét darabokra vágva a Dunába

dobták, míg a hadnagyot, miután kifosztották, belökték a Dunába. A nyomozást most már ezen az alapon folytatja úgy a rendőrség, mint a katonai hatóság.

Gróf Károlyi Györgyné és leánya.

— Beszélgetés Frank Boriskával. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 19.

Az ugynevezett „hires asszonyok” sorából való az a szépséges asszony, aki tegnap meglátogatta Pécsen lakó rokonait a leánykájával egyetemben. A hölgy: Károlyi György gróf hitvese, Frank Boriska, aki husz év előtt a legnevesebb primadonnák közé tartozott. A bájos divába, akinek a mamája Pécsen kiskereskedő volt, tudvalevőleg beleszeretett Károlyi György gróf, a büszke, dús gazdag Károlyi István grófnak, Magyarország legelső gavallérjának fia.

Tisztelte és szerette Frank Boriskát és jól tudta, hogy egyrészt szülői beleegyezést a vele való frigykötéshez nem remélhet, másrészt Frank Boriska csakis mint hites felesége lehet az övé. Amint most ő maga egy pécsi újságról elmondta — házassági ígérettel bírta rá Frank Boriskát, hogy vele New-Yorkba szökjön és mint igazi Károlyi gróf, a partraszállásnál házasságot kötött menyasszonyával.

Három évig éltek Amerikában, amikor a fiatal gróf édes atyja kívánságára visszatért Magyarországra és házasságának negyedik évében már Budapesten született meg a most 17 éves Györgyike gróf kisasszony, akit ily körülmények között nem kellett utólag törvényesíteni, mint azt némelyek most is hiszik. A gróf családja azonban sohase tudott belenyugodni e házassági frigybe és idők múltán el is értek annyit, hogy a házaspár szétvált, de a mai napig törvényesen el nem váltak, sőt válópör nincs is folyamatban. Leánya nevelése édesanyjának képezte egyedüli életcélját és ennek mindenkor derekasan megfelelt. A saját és gyermeke részére biztosított eltartási pénzből (évi 32,000 korona) rangjának megfelelően élhetett és neveltethette kiváló szellemi tulajdonokkal megáldott leányát, akivel a jövő hét végén, pécsi látogatása után Abbáziába, ott megvásárolt saját villájába költözik a ma is még csak 39 éves, bájos asszony és ott élvezi majd a leányával való együttléteket, míg csak mint Károlyi György gróf egyedüli örökösének szíve meg nem szólal és saját köréből választja meg jövődöbelijét, hogy boldogabb életet élhessen, mint amilyen édesanyjának jutott.

Tegnap délután a grófné megmutatta leányának, Györgyike grófkisasszonynak azt az utcát, házat, amelyben gyermekéveit töltötte s a sarki boltot, ahol édes anyja a cukrot, pörköltkávét s a „pisilifát” árulta. A „Nádor szálló”-ban laknak, innen teszik sétáikat és látogatásait. Az egykori fürge primadonna, bájos diva jól meggömbölyödött, komoly és lassujárású mama lett, egyszerű szürke kosztümben, minden divatos hóborttól menten, még csak egy méteres átmérőjű biberkalap se árnyékolja arcának kellemes, megnyerő vonásait. Györgyike grófkisasszony már maga a sikk és elegancia. Piros paletójával, fekete bársony guzs szoknyájával, virágcserep kalapjával s icipici ölebecskéjével, melyet a karján hord s gyermekes szeretettel dédelget, becázget, általános feltűnést kelt. Mindenki új primadonnát lát benne. Am az anyja hallani se akar arról, hogy színésznő legyen leányából.

A király a lovastisztekért.

— Törzstiszti állások szaporítása. —
Utásztisztek panaszai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 19.

A király a pardubitz-i parforce vadászatok számára az 1911., 1912. és 1913. évekre nyolc-nyolc részvényt adományozott azon célból, hogy a hadsereg és mindkét honvédség tényleges tisztjei résztvehessenek ezeken a vadászatokon. A vadásztársaságnak azonban joga van ahhoz, hogy a résztvevők számát meghatározza és így a vadászatokon résztvenni szándékozó tisztek a pardubitz-i katonai parancsnokságnál kötelesek jelentkezni. A parancsnokság azután kiválasztja a résztvevőket és értesíti a jelentkezőket.

A király adománya nagy örömet keltett a lovastisztek körében, akik a pardubitz-i hires parforce-vadászatoktól sokat várnak a hadsereg löállományának fejlesztése szempontjából.

Míg a királyi kegy a haderő lovassági tisztjeinek ilyen szép ajándékot hozott, a monarchia hadereje szemefényének, a hadiüngerészetnek fejlődésében sokkal nagyobb jelentőségű mozzanatról értesülünk.

Most készül a trieszti „Stabilimento Tecnico” műhelyekben a második Dreadnought váza. Az első ilyen hajóóriás már több emeletnyi magasságig elkészült. Az építés rohamos haladása arra a feltevére jogosít, hogy ezt a csatahajót már 1911. júniusában vízrebocsájtják. A második Dreadnought még 1911. októberében hagyja el a partot.

Ezen hajók szerkezetéről nem adhatunk közelebbi adatokat. Annyi bizonyos, hogy ürtartalmuk a 20,000 tonnát meg fogja haladni, hogy hosszúságuk 160 méterre fog rugni és legfőbb fegyverzetük tizenkét, különös teljesítő képességgel bíró 305 milliméteres ágyú lesz.

Schönaich hadügyminiszternek az utásztisztekről fejlesztésére is van gondja. Ennél a fegyvernemnél már igazán aggasztó állapotok voltak. Figyelemre méltó jelenség, hogy az összes ténylegesen szolgáló utásztisztek egy negyedrészre az idén más fegyvernemhez leendő beosztását kérte.

A csaknem tarthatatlan helyzet okát illetékes helyen — úgy látszik — a meglehetősen kedvezőtlen előléptetési viszonyokban látják, erre vall legalább az az értesülésünk, hogy elhatározták a törzstiszti állások szaporítását.

Bármilyen örvendetes is ez a rendelkezés az előléptetések szempontjából, az egyes zászlóaljok érdekeire nézve határozottan sérelmes. Talán sehohsem olyan agyongyámkodott a szolgáló, mint éppen az utásztiszteknél és most az új törzstiszti állásokat is úgy akarják szervezni, hogy fokozatosan, minden zászlóaljparancsnoksághoz egy-egy törzstiszti állást rendszeresítsenek. Ennek a számfeletti törzstisztnak a zászlóaljparancsnok támogatása és helyettesítése lesz a feladata. Tekintve, hogy már eddig is volt az egyes zászlóaljoknál egy számfeletti százados, kinek ugyanilyen munkaköre volt, a tervezett reform nem mondható szerencsésnek.

Egyedül törzstiszti állások szervezésével nem segítenek az utásztisztek bajain. Új századokat, illetve új tábort- és új sánczászlóaljokat kellene felállítani, még pedig nagyobb számmal. Csak ilyen gyökeres reformtól várhatunk eredményt.

Tisza István vadászszerencsétlensége.

— Lebukott a lováról. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Kolozsvár, november 19.

Tisza István grófot tegnap a zsuki vadászatok alkalmával baleset érte. Makrancos lova elbukott és ő a földre zuhant, aminek következtében jobb vállperece eltörtött. Az első órákban súlyos balesetről beszéltek, azonban ma délutánra, a második kötés után, állapotában lényeges, s örvendetes javulás állott be. Holnap már hazautazhatik Gesztre, ahol bevárja sebe behegedését.

Érdekes megfigyelni e balesetnél is azt a szívósságot, azt a bámulatos akaratot, amely Tisza gróf minden cselekedetében megnyilvánul. A tegnapi szerencsétlenséget is ez a csodálatos elhatározó erő idézte elő. A grófnak ugyanis az volt a szándéka, hogy a zsuki vadászatokon saját hátas, geszti lovát használja. A ló, amelynek szokatlan volt a hegyes vidék, makrancoskodott, amiért a társaság tagjai figyelmeztették is Tiszát, hogy hagyja abba a veszedelmes paripával való kísérletezést.

— Meg kell neki törni, — jelentette ki Tisza — azt akarom, hogy megszokja a hegyi turákat is.

A ló azonban ellentállott. Egy hegyszakadéknál eldült s Tisza István a földre zuhant.

A baleset részleteiről ezek a tudósítások érkeztek:

A félhivatalos Bud. Tud. jelentése:

Tisza István grófot tegnap délután Alsózsukon vadászatok közben baleset érte. Lova felbukott, aminek következtében a gróf jobb vállperecét megrándította. Dacára annak, hogy a rándulás meglehetősen fájdalommal járt, a gróf maga adott sürgönyhírt sógorának, Sándor János orsz. képviselőnek. A sürgönyben Tisza, aki holnapután szándékozott visszatérni Budapestre, jelenti, hogy egészen jól érzi magát, de azért kénytelen néhány napig sógoránál, Bethlen Pál grófnál Kolozsváron maradni. Egy este Budapestre érkezett távirat szerint Tisza István gróf állapota azgedalomra nem ad okot és előreláthatólag a jövő hét végén Budapestre utazhat.

Tisza István gróf balesetéről részletes magán tudósításunk a következő:

Péntek reggel kezdődtek Alsózsukon az évenként tartani szokott vadászatok, amelyeken Tisza István gróf is részt vett.

Tisza a vadászatokra magával hozta saját vadászlovát is és ez volt a szerencsétlenség okozója. A ló, amelyet Tisza magával hozott, nem volt hozzászokva a hegyes vidékhez. Igen gyakran megesusztott, úgy hogy a vadásztársaság tagjai közül többen figyelmeztették a grófot, jó lesz, ha más lovat fog használni. Tisza azonban kijelentette, hogy a vadászatot saját lován akarja végigévezni, sőt felhasználja az alkalmat, hogy lovát a hegyes terephez hozzászoktassa.

Egyszerre a ló újra megesusztott, sőt fel is bukott. Tisza nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem előre ugrott, nehogy a ló alá kerüljön. Mégis ennek ellenére elvesztette egyensúlyát, leesett és jobb karján s vállán megsesült, ami nagy fájdalmat okozott.

A vadásztársaság tagjai közül többen oda futottak a sebesült grófhhoz, aki azontán öne-

jéből felállott és dacára nagy fájdalmának, kijelentette, hogy tovább is részvesz a vadászaton. Tényleg új lovat hozatott és késő estig részt vett a vadászaton.

Estig nem igen érezte fájdalmát, az éjszaka azonban nagyon nyugtalanul töltötte. Ma reggeli pedig fájdalmi oly nagyok voltak és karja annyira megdagadt, hogy kénytelen volt Kolozsvárra menni. Sógoránál, Bethlen Pálnál szállt meg és ott Makra Rezső dr. ismert kirurgussal megvizsgáltatta magát. Az orvos konstata, hogy a gróf jobb vállperecét szenvedett és a sebet bekötözte. Ez kissé enyhítette a fájdalmat, de délután a gróf ismét annyira rosszul lett, hogy orvosért kellett küldeni. Az orvos levette a kötést, kimosta a sebet és új kötséget alkalmazott, miáltal a beteg állapota nagyon javult.

Az orvos kijelentette, hogy a seb nem veszélyes, de több hét fog beletelni, amíg meggyógyul. Tisza Istvánnak láza nincs, úgy, hogy nem kell: lefeküdnie.

Tisza István gróf rögtön a baleset után, még tegnap délután értesítette feleségét, aki ma reggel Kolozsvárra érkezett, hogy férjét ápolja. Tisza, aki különben igen jó kedvű, holnap feleségével Gesztre utazik. Ott marad addig, amíg fájdalmai csillapulnak, aztán Budapestre utazik.

Városatyá választások.

— A szavazatszedő küldöttségek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 19.

A holnapi vasárnap nagyjelentőségű napja lesz Arad városának. Szünetel a hétköznapi munka, de annál élénkebb lesz az utca, annál nagyobb lesz a sürgés-forgás. Jelentős dátum ez a vasárnap. Lokális ügy, az igaz, de vannak lokális ügyek, melyek fontossága nem marad az országos ügyek mögött.

Holnap választja meg Arad polgársága a törvényhatósági bizottság harmincnyolc tagját és a választóktól függ, hogy kik képviseljék őket a közügyek vezetésénél. Ezért ünnepnap a holnapi, ezért magaslik ki a többi vasárnapok közül.

Előre látható, hogy Arad pár órára rendkívül érdekes képet fog ölteni. Az urna elé siető polgárok, a gyalogos és kocsin rohanó kortesek, a választási hangulat élénk, lüktető életet fog a város különböző részeibe varázsolni:

(A jelölések.)

A jelöltek névsora a következő.

A munkapárt hivatalos jelöltjei:

I. kerület: Adler Andor, Kohn S. N., Leopold Zsigmond, Nemess Zsigmond dr., Pálmai Lajos dr., Ring Géza, Rosenberg Miksa dr., Steinhardt Mór dr., Tolnai János dr., Varjassy Árpád.

Szavazó-helyiség: a városháza kisterme.

Küldöttségi elnök: Vajda István dr.

II. kerület: Almási T. Pál, Dobiáschi József, Frick József, Glück Károly, Ottenberg Tivadar, Parecz Béla dr., Reinhart Gyula, idősb. Szalay Károly, Szél Ernő.

Szavazó-helyiség: Kazinczy-utcai fiúiskola.

Küldöttségi elnök: Reichner Károly.

III. kerület: Cziráky Márton, Mülek Lajos dr., Nachtnébel Ödön, Neutinger Béla, Raicu Lukács, Ring Béla dr., Oláriu Jusztin, Oravetz Miklós, Varjassy Lajos dr.

Szavazó-helyiség: kapa-utcai leányiskola.

Küldöttségi elnök: Bogdán Virgil dr.

IV. kerület: Domonkos Lajos, Dörner János, Fényes Kálmán, Fuchs Ignác, Kabdebó János dr., Krenner Zoltán dr., Rajku Demeter, Ifju Szalay Károly dr., Szabó Zoltán, Zerkovits Rezső.

Szavazó-helyiség: Kossuth utcai iskola.

Küldöttségi elnök: Lukács Lajos.

Az aradi munkapárt választási irodái:

I. kerület: Andrássy tér 25. I. em.

II. kerület: Czeile, István címfestő (Weitzer-utca 8.)

III. kerület: Kapa-utca 4. (Kapa-utcai iskola mellett.)

IV. kerület: Répássy Pál-féle ház (Kossuth-utca 55.)

A függetlenségi párt hivatalos jelöltjei:

I. kerület: Somló Ármin dr., Sugár Jenő dr., Fränkl S. József, Ifj. Müller József, Balogh Dávid, Mezey Andor, Vojtek Alajos, Schmidt János dr., Tessits Sándor, Schwarczberger Manó.

II. kerület: Magyary Ferenc, Sebesy Ferenc, Hoffmann Antal, Maresch Gyula, Hönig Ottó, Lakatos Ottó dr., Szántay Lajos, Vizer Lajos, Priegl István dr.

III. kerület: Avarffy Imre dr., Ifj. Bogsán Károly, Meistrovics János, Probst Mihály, Szántay Béla, Nikolits Sándor, Steigerwald Alajos, Sófalvi György, Raicu Isa.

IV. kerület: Barabás Béla dr., Kabdebó János dr., Benkő Gyula, Gaál Pál, Sármezey Endre, Hunyadi József, Domonkos Lajos, Nattland Bernát, Szathmáry István, Schneider Ferenc.

A szavazás reggel kilenc órakor kezdődik és szakadatlanul tart délután négy óráig. Négy óra után nem szabad szavazatot elfogadni. A küldöttség a szavazás berekesztése után megéjti a szavazatok megszámlálását és az elnök az eredményt az esti órákban hirdeti ki.

A szavazás titkos és mindenki csak annyi nevet írhat a leadandó szavazólapra, a mennyi képviselőt az illető kerület választ. A jelöltekre adott szavazat olyan sorrendben számítódik, amilyenben azt a lapra írják. Szavazni lehet valamennyi jelöltre, de lehet kevesebbre is.

A választási helyiségben a küldöttség tagjai, a bizalmi férfiak, azonossági tanúk és hírlapírók tartózkodhatnak.

A rendőrség megtette a szükséges előkészületeket a rend fenntartására. A legénység állandó készenlétben lesz és az egyes kerületekbe pedig a rendőrtisztek vezetése alatt megfelelő számú rendőrt, küldött Sáriót Domonkos főkapitány.

(A tizenkettős lista.)

Nem utolsó furfangja a választási praktikanak az olyan lista forgalomba hozatala, melyen több név szerepel, mint a hány tagsági hely betöltendő. Így az első kerületben tíz tagsági állás kerül betöltésre s láttunk olyan szavazólapot, a melyen tizenkét név szerepel. Törvény szerint csak az első tíz névre adott szavazat érvényes, a másik kettő nem. Már most az önjelölt valamely listába becsempészi a saját nevét s a lista végére azokat a neveket nyomtatja, a kiket gyöngíteni akar mert ezekre a nevekre adott szavazatok érvénytelenek. Ez a furfangos eljárás arra céloz, hogy a tájékozatlan választót minél több névnek felvétele által félrevezesse. Egyszer sikerre vezetett ez a manőver, de ma már nem fog célt érni, mert nem új. Mindenesetre figyelmeztetjük a jóhiszemű választóközönséget, hogy jól nézze meg, hány név szerepel a kezébe kerülő szavazólapon s ne üljön fel az ilyen zavarosban halászgató spekulánsok ravaszkodásának.

A magyar delegáció záróülése. Bécsből jelentik: A magyar delegáció holnap délután két órakor tartja záróülését. Az egyeztető helyi albizottság vasárnap délután egy órakor ül össze.

KULISSZATITKOK.

(Szerelmes levelek. — Szóki-nondó tósztózó.)

A fiatal színésznek a kitűnő szerepek megszerzésén kívül tudvalevőleg az az ambíciója is megvan, hogy utána a város minden asszonya, leánya epekedjék, nyíltan szólva: „érette döglenek a fehérsépek.“ Ha a fiatal színész ezt bizonyítani is tudja, akkor kész a karrierje, mert hiszen nem lehet rossz színész az, akit a nők kedvelnek. Ennek a látszatáért némely kezdő fiú mindent elkövet. Itt van például a piros képű, göndör fekete hajú Huszár Károly kedves esete is.

Egy ideig nem volt olyan nap, hogy Huszár ezzel ne toppant volna a férfi öltözőbe:

— Botrány! Ezek az aradi nők nem hagynak békében. Mindennap három-négy szerelmes levelet kapok. Nem jut időm a szerepeim tanulására a sok randevutól.

S ezzel mindennap kirakott a zsebéből vagy három illatos női levélkét, amelyből csak egy csöpögött a méz. Kulcsár Lajos már egészen buskomorra vált, mert ezek a levelek azt bizonyították, hogy nem csupán Kulcsár a nők kedvence Aradon.

A színház gazdájának ez a komolysága azonban hirtelen megszűnt s az arca tegnaptól fogva ismét mosolygósan ragyog, akárcsak a hold, tegnapi előtti fogyatkozása előtt. Ugyanis Kulcsár megismerkedett egy tisztességes nővel, aki minden bevezetés nélkül ezt kérdezte tőle:

— Ismeri maga Huszárt?

— Hogyne ismerném.

— Különös egy ember az. Képzelmé, alig ismerkedtem meg vele, amikor a következőt mondta nekem: „Nagysád, nagyon lekötölez, ha teljesíti a kérésemet.“ — Azt gondoltam, randevúra hív. E helyett azonban azt mondta: „Írjon nekem szerelmes leveleket. Nem baj, ha névtelenül is, de szükségem van rá.“

— És maga teljesítette? — tudakolta Kulcsár.

— Persze. Ha olyan nagy szüksége van rá, mért ne tettem volna meg. Írtam neki vagy három levelet. De azóta hallottam, hogy az összes barátomtól kért és kapott szerelmes leveleket. Különös egy fiú.

Kulcsár bájosan kezdett vigyorogni.

— Naccsádkám, egy nagy szivességre kérném.

— Magának is írjak szerelmes levelet?

— Igen. De ne csak nekem, hanem a társulat összes férfi tagjainak. Le akarjuk főzni azt a ravasz Huszárt.

A nagyszívű hölgy megtette ezt s másnap minden színész megkapta a maga szerelmes levelét.

Másnap Kulcsár megkérdezte Huszártól:

— Na, fiacskám, kapott-e ma szerelmes levelet?

— De még milyent! Itt van la, — vágta ki Huszár az illető hölgy levelét.

— Az semmi, — mondta Kulcsár — hiszen attól én is kaptam, s't az egész férfi személyzet kapott.

Lassankint előkerült a férfi tagoktól az összes szerelmes levél. Huszár ebből látta, hogy leleplezték, mert a női levelek kulcsát megtalálta Kulcsár. Azóta Huszár nem mutatja senkinek a leveleit, hanem gondosan elrejté azokat a lakásán. Persze az utókor számára.

Sokat kacagnak most a színháznál Heltai Jenő minapi tósztján, amelyet Szegeden mondott el. A napokban Makó Lajos néhai szegedi színigazgató szobrát leleplezték s ez alkalomból öt vidéki színigazgató közreműködésével eljátszották Szegeden a *Bánk bánt*. Az előadás olyan rossz volt, hogy

sokan kifutottak a színházból és megnézték Makó Lajos szobrát: nem fordult-e meg kinjában?

Előadás után persze banket volt. Heltai Jenő, az aradi színtársulat kómikusa szintén megjelent ott és a következő tósztot mondta a távollevő színigazgatókra:

— A poharamat — mondta Heltai — a távollevő színigazgatókra emelem, mert nem diskreditálták a vidéki színészetet és nem kompromittálták az igazgatói kart s nem jöttek ide játszani. Feltételezem rólok, hogy jobb színészek mint Önök, megjelent direktor urak. Ha az önök társulata ilyen előadást produkálna, mint a milyet maguk ma itt produkáltak, meg vagyok róla győződve, hogy elcsapták volna az egész társulatot. Kérem Önöket, minél gyorsabban menjenek haza, játszanak sokat, hogy rutint szerezzenek és azt hiszem, mire nyugdíjba mennek, még jó színészekké is lehetnek Önök.

Az elbocsátott rendőr büne.

— Becsapott aradi tisztviselő. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 19.

Aradról megszökött, furfangos csaló ellen tettek jobb módú aradi iparosok és egy vállalat tisztviselője feljelentést az aradi rendőrségen, a mely annál is inkább kézre szeretné keríteni a minden zsirral megkent férfit, mert egykor a rendőrség kebelébe tartozott és onnan is több inkorrektség elkövetés után bocsátották el. A szövevényes ügynek azonban nemcsak aradi szereplői vannak. Temesvárra húzódik át a fonal és az ottani rendőrség is, — értesülvén egyik jobb módú temesvári polgár bünrészesességéről — figyel és kutat, mert úgy látszik itt jobb módú emberek megkárosítására készült komplott szétrobbantására kínálkozik édes és kedvező alkalom. A bűnügy mai stádiumában az aradi megkárosítottak neveit nem hozzuk nyilvánosságra, mert a rendőrség most nem annyira az itt lebonyolított üzelmeket üldözi, mint inkább arra helyezi a fókust, hogy bevágja a Temesvárott lakó és a háttérben díszkrétül meghúzódó, de a szellemi irányítást kezében tartó főszereplőnek menekülési útját.

Vissza kell menni néhány hónappal az időszámításban, mert még a tavasszal járta be a lapokat az a hír, hogy a délvídeken különböző városok rendőrségei hosszabb idő óta figyelemmel egy csaló bandát, amely parasztfogásra indult. Kitűnően hamisított pénzt ígért egy harmad aron jó értékű pénzért. A megfigyelések során meggyőződtek a hatóságok arról, hogy a csalóknak eszükágában sem volt a hamispénz gyártása, hanem teljesen új és teljes értékű pénz felmutatásával bizalmat keltek a gyorsan gazdagodni akaró parasztságnak és kisebb nagyobb összegeket csaltak ki tőlük anélkül, hogy akár egy fillérvnyi hamis pénzt is adtak volna cserébe. Ez a csalási módszer nem ismeretlen és nem új dolog, gyakran kerülnek ilyen bűncselekmények a bíróságok elé. A délvídeken azonban annyira elfajultak már a viszonyok, hogy szigorú erélylyel kellett gátat vetni a csalók garázdálkodásának.

Egy ideig esend lelt. A főkolompok ugyan nem kerültek kézre, de a kisebb kaliberű felhajtók ártalmatlanná tételével ők is óvatosabbak lettek.

Es a békés állapot azonban csak pár hónapig tartott. A nyáron újból megindult a ravasz, de színhely változtatással. Aradot szemelték ki operációs színtérül és sereghajtóul egy elcsapott rendőrt sikerült megnyerniök. Nagy János a neve a rendkívül kalandvágyó, nyugtalan vérű embernek, a ki életében sok mindennel próbálkozott, de ahol maradt, nem

volt. A rendőrségnél igen hasznavehető embernek bizonyult, de épen mikor előléptetés előtt állott kellett hirtelen elbocsátani, mert rájöttek, hogy pénzhamisítási machinációkba keveredett.

Ezt a Nagy Jánost bizta meg az aradi terén megdolgozásával egy Temesvárott lakó V. A. nevű ember, aki lelke és mozgatója a csalásoknak és aki egyik áldozat kijelentése szerint úgy él mint egy dugardag ember a nélkül, hogy bárki is sejtené miből telik a nagy uri módra.

Nagy János alkalmas médiumnak bizonyult. A temesvári „központ“ fényesen kiöltöztette, ellátta pénzzel és a detektíveknek csakhamar alkalmuk nyílt látni, hogy majd ebben, majd abban az aradi vendéglőben jelenik meg egy kisebb társaság Nagy Jánossal, aki rendelt vacsorát, bort, sört és fizetett — hamis pénzzel. Legalább 5 azt mondta, hogy a bankjegyek hamisítványok, melyek Temesvárott kaphatók V. A. urától, harmadáron.

Annyira sikerült több aradi jobb módú iparost behálózni, hogy egyszerre csak V. A. házában majdnem mindennaposak lettek az aradi vendégek.

Az iparosok mellé — ugylátszik az üzleti renomé emelésére — egy vállalati tisztviselőt is fogott Nagy János, aki aztán nyakig beugrott V. A. ravasz terveinek.

Ez a tisztviselő körülbelül tizenkilenceszer járt Temesvárott — mint azt az Aradi Közlöny munkatársának elmondotta. Az üzlet tehát nagy forgalmu volt. Azzal csalta lépre őt a „bankár“, hogy egy teljesen új tizkoronást adott neki ajándékba, kikísérte a vasuti állomásra és ott azzal a pénzzel váltatott jegyet Aradra. A tisztviselő meg volt hódítva.

Háromezer koronát vitt át egy alkalommal és odaadta V. A.-nak, aki azonban nem tudott háromszor annyi hamis pénzt leolvasni, mert a „pesti bankógyár éppan késedelmesen szállított.“

— Akkor adjon V. ur elismerényt a pénzemről — mondotta a tisztviselő.

— Ha nem bizik bennem, akkor visszadom a pénzt, szólott V. és egy előkelő mozdulattal az asztalra dobta a harminc darab százkoronást. Csalt ért, mert az aradi palai bocsánatkérések mellett rátkmálta a pénzt.

Hetek multak es esemény óta, de egyetlen egy fia hamis bankót nem kaptak az aradiak. Lassankint rájöttek, hogy igen rutul be vannak csapva. Különösen a tisztviselő szégyelte és fájlalta megtakarított pénzének elvesztését. Azonban túljárt úgy V., mint Nagy János eszén. A mult héten felkereste ez utóbbit.

— Van egy gazdag glogováci parasztagazda, aki szeretne V. től hamis pénzt vásárolni. Nagy bizalommal van hozzám, be tudám ugrasztani. Hajlandó tízezer koronát rászanni az üzletre, ha én társulok vele. Minthogy azonban nekem nincs most pénzem, maga Nagy János menjen át V.-hez Temesvárra, hozzon tőle négyezer koronát, azt át fogja nekem adni és én ott a glogováci gazda szemé láttára magának visszadom, de úgy, mintha ez az én befektetendő üzletrészem lenne. Hogy aztán maguk mit csinálnak a tízezer koronával, azzal nem törődöm.

Nagy Jánosnak tetszett az idea, mert azt gondolta, hogy osztozik majd V.-vel a tízezer koronán. Ujaradon volt megállapítva a találkozó. A mult szerdán este Nagy meg is érkezett a temesvári vonattal Ujaradra, ahol a tisztviselő várta és jelezte, hogy a glogováci gazda a falu egyik utcájában rejtőzik. Nagy gyanútlanul átadta a háromezer koronát, melyet a tiszt-

viselő zsebre tett és elismerésül egy levelet adott át a következő tartalommal:

3000 —
3000

végeredmény 0000

Mikor a pénzt biztonságban tudta, futásnak eredt. Nagy utána szaladt, de a vonatról leugrott egy román paraszt, aki Temesvárról jött vele és akit szintén becsaptak. Karon ragadta Nagy Jánost, mert látva a jelenetet a vonat ablakából, azt hitte, hogy megakar előle szökni. Hogy est az ügyfelet megnyugtassa, Nagy fel szállott a vonatra és eljött Aradra.

A tisztviselő és több aradi iparos a napokban feljelentést tettek az aradi rendőrségen Nagy János és V. A. ellen. Mikor Nagyot elő akarták állítani, már nem találták Aradon.

A mai minisztertanács.

— Kész a megállapodás Bécsben. —

Távirati tudósítás.

Arad, november 19.

Ma délben — mint Budapestről jelentik — minisztertanács volt, amely az összes aktuális politikai kérdésekkel foglalkozott. Elsősorban a perrendtartás dolgát vitatták meg. A kormány elhatározta, hogy a javaslat tárgyalását a jövő hét végén megszakítja s az indemnitást tűzi ki napirendre.

Lukács László pénzügyminiszter bejelentette, hogy a bank a készfizetések kérdésében a végleges megegyezést az osztrák kormányval megkötötte. Az osztrák-magyar bank főtanácsa ma ülést tartott s intézkedett, hogy rendkívüli közgyűlés összehívassék, amely a bankszerződés fölött fog tanácskozni, úgy, hogy a bankszabadság megújításáról szóló törvényjavaslat nemsokára benyújtható lesz a parlamentben. A kormány a pénzügyminiszter jelentését helyesléssel vette tudomásul.

Szöbakerült a vasuti pragmatika kérdése is és Khuen ismertette azt a választ, amelyet a képviselőház mai ülésén egy interpellációra adott. A minisztertanács délelőtt tizenegy órától egy óráig tartott.

(Miniszterek Bécsben.)

Budapestről jelentik: Khuen és Lukács ma délután Bécsbe utaztak, hogy résztvegyenek a holnapi közös miniszteri értekezleten.

(A katonai brutalitásokról.)

Budapestről jelentik: A képviselőház egyik régebbi ülésén Huszár Károly interpellációt jegyzett be a katonai brutalitásokról vonatkozólag. Mint félhivatalosan jelentik, Hazai honvédelmi miniszter a képviselőház szerdai ülésén fog válaszolni az interpellációra. A miniszter nemcsak általánosságban fog szólni az ügyről, hanem nyilatkozni fog egyes konkrét esetekről is.

MULATSÁGOK.

(=) Baba tombola. Az aradi polgári jótékony egyesület december hó 8-án rendezi első tea-délutánját a Központi szálló összes földszinti termeiben. Az a fesztelen jókedv, mely e tea-délutánokat eddig is oly kedves é tette, biztos záloga annak, hogy a tőlük méltán várt anyagi és erkölcsi eredményben az egyesületnek fáradhatatlan védasszonyai az idén sem fognak csalódnak. Különös, nem mindennapi érdekességet fog az első délutánnak a nőegylet által az alkalmából rendezendő „Baba-tombola” kölcsönözni. Karácsony estéje közeleg és ki ne vinne haza egy szép babát! Örömmel üdvözöljük az agilis egyesületnek tervét és sok sikert kívánunk neki. Aradon a nagyvárosi érdek-

ben, mert úgy tudjuk, hogy a tiszta jövedelem a társadalomnak e sajnálatra méltó nyomorultjai között fog szétosztatni. Az egyesület elnöksége ezen az uton kéri mindazokat, kik egy-egy játékbabával a sikert előmozdítani kegyesek, azt december hó 1-ig özv. Pargly Lajosné, fővédasszony lakására (József főherceg-ut 4. szám) elküldeni sziveskedjenek.

Az elhagyott könyvelőkisasszony.

— Vitriolmerénylet. —

Távirati tudósítás.

Arad, november 19

A szerelem ismét drámát produkált. A nőta a régi. A szereplők is ugyanazok, csak a nevek változnak. Egy fiatalember és egy fiatal leány, kik szeretik egymást, majd pedig az egyik megurja a másikat. Hol a fiu a leányt, hol megfordítva. Ezuttal a fiatalember volt az, aki megelégette a leány szerelmét. Ilyenkor a csalódott öngyilkos lesz, ha pedig erősebb, akkor bosszút áll. Ugyanez történt ma délelőtt Temesváron is.

Egy huszonhárom éves temesvári leány a Singer-féle varrógépraktár józsefvárosi fióküzletében könyvelő volt. Ugyanez ott állott alkalmazásban Pertl Ignác is mint gépész. Pertlnek megtetszett a csinos leány és hevesen kezdett neki udvarolni. A leány sem viseltetett ellenszenvvel a fiatalember iránt és így csakhamar beleszerettek egymásba. Azonul Pertl hű kísérője volt a leánynak — két hétig. Néhány nap előtt azonban kezdett elhidegedni a leánytól. A leány nem tudta magyarázatát adni a dolognak és féltékenykedett. Ez még jobban eltávolította őket egymástól. A leány végkép elkeseredett és bosszút farralt. Elhatározta, hogyha szerelme már hűtlen lett hozzá, megbosszulja magát rajta úgy, hogy más leány se szeresse többé, — elcsufítja.

Tervét ma délelőtt végre is hajtotta. Mielőtt bement volna a Kossuth-utca kilencedik szám alatt levő üzletbe, bement a Csasznek-féle kereskedésbe és ott husz fillérért vitriolt vásárolt. Amikor a segéd odaadta az üveget, a lány még nevetve mondta neki:

— Ugy-e, evvel már lehet szerelmi drámát rendezni?!

— Hogyne, még a negyedrésze is elég volna, — válaszolta a segéd.

Az üzletben senki sem sejtette, hogy a lány tényleg ilyen célból vette a vitriolt. A lány később bement az üzletbe és mikor Pertl is bejött, hirtelen előrántotta az üveget és annak tartalmát a fiatalember arcába öntötte. A maró folyadék borzalmasan összeégette Pertl arcát. Rögtön orvost hívtat. Csakhamar meg is jelent a helyszínen Schossberger Sándor dr., az állami gyermekmenhely igazgató főorvosa, aki az első segélyben részesítette a hűtlen szerelem áldozatát. Először Ormós-utca tizenegyedik szám alatti lakására, majd a temesvári kórházba szállították, ahol ápolás alá vették.

Közben a merénylő leány kiszaladt az üzletből és villamosra ülve egyenesen a rendőrségre ment a Belvárosba. Nem sokkal kilenc óra után dult arccal megjelent Mikes Gábor dr. büntügyi rendőrkapitány szobájában és sokogva mondta:

— Kapitány ur, önmagamot jöttem feljelenteni!

A rendőrkapitány csak nagynehezen tudta megnyugtanni, mire folytonos sirás közepette elmondta, hogyan és mikép történt a merénylet. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és megindították a vizsgálatot.

TÖRVENYKEZÉS

§ A pécsvárad mandátum. Budapestről jelentik: Ma délben hirdette ki a Kuria határozatát a pécsvárad mandátum ellen beadott petíció tárgyában. A Kuria a kérvényező által felemlített összes abszolút érvénytelenségi okokra elrendelte a bizonyítást s annak fogantatásával a pécsi királyi táblát bizta meg.

§ A báró és a kocsigyártó. Érdekes bűnügyben ítélkezett a szegedi királyi törvényszék főlebbviteli tanácsa. A bűnpör szereplői: Gerliczy Ferenc báró, a deszki földesur és Lőrök Árpád szegedi iparos. Még 1909-ben történt, hogy Gerliczy Ferenc báró kocsit rendelt Lőröknél. A jármű el is készült, de a báró tetszését nem nyerte meg. Gerliczy fölkereste Lőrököt s magyarázatni kezdte a kocsi hibáit, amin ez módfelelt felboszankodott:

— Tudom én mi a kifogása a báró urnak. Az, hogy nem ingyen csináltam a kocsit, — pattogott a kocsigyártó.

— Hallja, hogy mer maga egy tisztességes emberrel így beszélni? — kérdezte a báró.

— Vagyok én olyan tisztességes iparos, mint amilyen tisztességes báró az ur? Ha nem különb ...

Az iparos idegessége átragadt a báróra is, aki botját fenyegetőleg emelte fel:

— Hallja, itt a bot, van még öt forintom.

Lőrök most már magán kívül dühöngött:

— ... rongyes báró, mindenkinek adós marad.

A pontok helyén reprodukálhatlan kifejezés hangzott el. A báró megelégette az inzultust, távozott s büntető följelentést tett Lőrök ellen. A szegedi királyi járásbíró a haragos kocsigyártót ötven korona pénzbüntetésre ítélte. A törvényszék főlebbviteli tanácsa most foglalkozott az ügygel s az elsőbíró ítéletét helybenhagyta, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

§ L-iketlen anya. Berlinből jelentik: Tegnap egy sötét háttérű pert tárgyaltak a negyedik büntető-kamarán. Kreitlow Katalin állt a bíró előtt, akit azzal vádoltak, hogy saját tizenhat esztendő leányát bocsátotta áruba. A Friedrich-strassen cirkáló erkölcsrendészeti detektív megfigyelt egy idősebb, jól öltözött asszonyt, aki egy fiatal, feltűnően öltözött leánnyal ment. Az asszony megszólította az arra sétáló urakat s ha valamelyikük reagált, akkor egy kocsin távoztak a Tiergarten irányába. Junius 21-én az asszony egy urat szólított meg a Friedrich- és Mohren-strasse sarkán és följánlotta neki leányát. A megszólított ur igazoló-jegyet mutatott fel, amely szerint ő Wild detektív. Az asszony szótlanul követte a legközelebbi inspekciós szobába, ahol bevallotta, hogy Kreitlow Katalinnak hívják. Férje munkakerülő ember volt s arra kényszerítette, hogy leányát áruba bocsássa. Az asszony vallomása alapján elrendelték a férj letartóztatását is. Abban a pillanatban, amikor a rendőrség emberei Kreitlow lakásába léptek, a férj mérget ivott s pár perc alatt kiszívenve. Az asszonyt egy évi és három hónapi fegyházra ítélték.

§ A barátok titka. Fővárosi tudósítónk jelentik: Özvegy K. T.-né, egy vidéki urasszony, március havában feljött Budapestre és egyik barátjánál, ki magasrangú tiszt felesége, lakott. Hazautazása előtt elveszett a tisztné zaffírral és briliánsokkal kirakott aranygyűrűje. A nyomozás kiderítette, hogy a gyűrűt K. T.-né értékesítette az egyik fővárosi zálogházban. Az ügyesség lopás büntette miatt vádat emelt s ez ellen a magánzóndó védője kifogásokkal élt. Azt vitatta, hogy a gyűrűt K. T.-né a sértett tudtával zálogosította el s a pénzből a sértett még hatvan koronát kölcsön is adott neki. Ma tárgyalta a vádtanács ezt az ügyet, és miután özvegy K. T.-né védekezését a becsatolt bizonyítékokkal valószínűsítve látta, az eljárást megszüntette. Az ügyész felfolyamodást jelentett be a határozat ellen.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délibán mérsékelt hőmérséklettel: G. rög rabszolga, operette. Esma rendes helyárakkal: Karenin Anna, drama. C) bérlet.
Hétfő: Muzsikusz leány, operette. A) bérlet.
Kedd: Karenin Anna, drama. B) bérlet.
Szerda: Házi tücsök, opera. C) bérlet.
Csütörtök: Rip-Rip, operette. A) bérlet.
Péntek: Kormánybiztos ur, vígjáték. Bemutató előadás. B) bérlet.
Szombat: Kormánybiztos ur, vígjáték. C) bérlet.

Péter abbé.

— Csányi Máttyás operája. —

November hónap 28-án érdekes művészeselemény színhelye lesz az aradi színház. Csányi Máttyásnak, a színház kiváló karmesterének a magyar királyi Operánál is elfogadott két felvonásos zenedrámája — Péter abbé — kerül színre. A mű modern zenei irányánál fogva nagy feladatokat hárít az előadó személyzetre, kik Iovag Ferrarival a címszerepben, mindent elkövetnek az értékes zenemű sikerének érdekében. A premiór iránt országos érdeklődés mutatkozik. Több vidéki színházgáztól, így Krescsányit, Komjáthyt, Erdélyit és Janovicst meghívta a szerző a bemutató előadásra, a fővárosból pedig — mint színházi körökben beszélnek — az Opera egyik karnagya és számos zenekritikus jelenik meg a premiór meghallgatására.

A dalmű szövegét a zeneszerző Zola Emilnek „Róma” című regényéből dolgozta át teljesen szabadon és önállóan. A cselekmény a jelenkorban játszódik, az első szakasz Boccanera bibornok római palotájában, a második pedig a Vatikánban, a pápai fogadóteremben. Az egész cselekmény a jelenkorban történik.

A mi a zenét illeti, az a modern zenedrámák stílusában íródott; az első rész inkább lírai hangulatú, míg a második felvonás erősen drámai karakterű.

Az opera nagy zenekarra íródott és a filharmonikusok több taggal vesznek részt az előadáson.

A címszerepet Iovag Ferrari ismert nagy színészi kvalitásokkal és alkalmazkodó előadási felfogásban dolgozta ki és nagy becsúval készülnek rá a többi jelentős szereplők is, így: Dióssy Nusi, Polgar, Ladiszlay, Huszár, Cseh és Herold.

A rendezés Kulcsár szakavatott kezeiben van.

* A színházi hírnév titka. A Párisban megjelenő „Presse Associé” című újság a színházi hírnév művésznőihez azt a körkérést intézte, hogy mi az a siker titka? Yvette Guilbert ezt a választ adta: „Azt kívánják tőlem, hogy milyen recept szerint lettem star? Mi sem egyszerűbb, mint erre válaszolni. Eleinte minden fellépésemért egy louis d'ort kértem, és kaptam; aztán négyet, és kaptam; majd tízet, azt is megkaptam; aztán huszontöt, majd megint harmincot louis d'ort, és azt is megkaptam. Csak a Champs-Élyséesen levő Alcazar d'Été igazgatójához kell fordulni, ha az ember csinosabb vagy egybegyűjtésére vágyik. Beszélni lehet vele délután kettőtől négyig. Ime, láthatják, hogy módszeremből semmit sem titkoltam el. És mivel ez csöppet sem komplikált, az emberek azt hiszik, hogy annál nehezebb. Ime, az ellenkezőnek bizonyosága. De merni kell megmondani, amit akarnak; és ami engem illet, én sohasem voltam gyáva, vagy megalkuvó. Kellett még a karrierhez egy pár fekete keztyű, jó hosszúak. Ez a fő dolog. És a feketekeztyűs kézzel ne igea hadonásunk. És okvetlenül vágyunk unatkozó arcot. A jó publikum, az a csakugyan jó publikum így szól magában: „Oh, ez a kis nő valóban takaros;

és bár erősen unatkozik, mégis van olyan szíves, hogy énekel nekünk néhány dalt. Igazán, kedves ez a kis nő! Nem szabad elfelejteni, hogy enyhén az orron keresztül kell dalolni. Így a torok később fárad el. A szöveget bevágni fölösleges. Mira való a sugó? Megérteni nem kell a szöveget. Ez a közönség dolga. Nem mondom, hogy nem fér föl némi intelligencia, de ha nincs, korántsem baj. Bökölni, kacagni és ügyesen előperdülni a kulisszák mögött. Ez az egész. Mondhatom, nem nehéz.

* Ujság a nőknek. Tudvalevő, hogy a németek z-entális császára, Vilmos, sokkal inkább érdeklődik a festőművészet iránt mint akármely más művészeti ág iránt. Különösen az írók azok, akiket Vilmos császár nem tűntet ki különös rokonszenveivel, ami főleg a német udvart kinosan érintő Hardten botránya vezethető vissza. A császár ilyen formán csak igen ritkán tűntet ki írókat azzal, hogy különösebb kegyekben részesítse őket. Éppen ezért ugyszólván az egész világon feltűnést keltett, hogy Vilmos császár Eschtruth Natáliát, a világ hírnémet írónőjét a legnagyobb dicsőret hangján említette, s egyik legnagyobb német rendjellel tüntette ki. A világhírnémet írónő, akinek műveit a világ minden nyelvére lefordították, még csak a magyar olvasókörzés előtt ismeretlen, mivel magyarban eddigelé csak egy munkája jelent meg. Most január elején meginduló „A Szépség” című női szemle nagy áldozatok árán megszerezte a kiváló írónő egyik legszebb munkájának kizárólagos fordítási jogát, s megismerteti a magyar hölgyközönséggel is Eschtruth Natáliának színes, megkapó regényét, az „Elsietett házasság” című regényt, amely egy fiatal nő férjhez ment leány élettörténetével foglalkozik lebilincselő, végig érdekfeszítő módon. „A Szépség”, ez a most induló női szemle különben is nagy áldozatokkal és fáradsággal dolgozik azon, hogy a magyar hölgyközönséget olyan laphoz juttassa, amely teljesen nélkülözhetővé teszi a németek hasonló lapjait. Diszes, illusztrált kiadásban foglalkozik ez a lap minden, a hölgyeket érdeklő dologgal, s emellett előfizetési ára valóban minimális: félévre 3 korona, egy évre 6 korona, amely összeg „A Szépség” kiadóhivatalának (Budapest, V., Pannonia utca 2/b) küldendő be.

* A mai hangversenyestély. Ma este 8 órakor tarja meg Schmiédi Olga, a hírneves dalénekesnő egyetlen hangversenyét. A művészi esemény iránti nagy érdeklődést élénken mutatja, hogy a jegyek nagyrésztben elfogytak. Jegyek még csakély számban Weiss Leonál, este pedig a színháznál kaphatók.

* Egy szerződötés körül. Várnai Jankára, a szegedi színház naivájára felhívták a Vigaszínház figyelmét. Faludi Miklós igazgató előkereste a műsört és látva, hogy a művésznő szordán Beulemans kisasszony házassága című darabban nagyobb szerepet játszik, megígérte, hogy lemegy Szegedre és megnézi, alkalmas-e a naiva a Vigaszínház együttesébe. Almásy Endre, a szegedi színház igazgatója megtudva a dolgot, ehatározta, hogy a mennyire téle több, megakadályozza azt, hogy Várnai Janka az ő társulatától elszereződhessék. És nyomban felforgatta az egész repertoirt, még pedig úgy, hogy a szordára kitűzött Beulemans kisasszony helyett operettet játszattott, nehogy Faludi, amennyiben megérkezik, a színházon láthassa Várnai Jankát. A művésznő az igazgatójának ez ötletéről táviratilag értesítette a Vigaszínházat és így Faludi Miklós idehaza maradt. És mivel nem is tudott hamarjában terminust mondani, mikor mehet Szegedre, Várnai Janka azonnal válaszolt igazgatójának, kollégialisan épen nem mondható eljárására, hogy elszereződött a pozsonyi színházhoz.

* Boccaccio novellái a színhádon. Érdekes kísérletet tett a múlt héten a frankfurti „Komödienhaus”. Matinérendezett Giovanni Boccaccio novelláiból, még pedig olyanképen, hogy egy felolvasó mondta el a novellát lent, a színhádon pedig némajátékkal illusztrálták. A kísérlet minden érdekessége mellett sem vált be. Bármily szépen mondták el ezeket a meséket a különböző felolvasók és bármily művészi volt is a színházi képek rendezése, állandóan érezhető volt az ellentét a két művészet: az elbeszélés és a dráma között. Hátában rontották egymást és egyik a másikat fojtotta el.

* Visszavonulás a színhádtól. Gazdy Aranka, a debreceni színház tagja, kit aradi szerepléséről a mi közönségünk is jól ismer, rövidesen visszavonul a színhádtól. Hír szerint már a jövő év közepén elbucszuk s utolsó fellépése Debrecenben a „Sasfók”-ban lesz.

* A kulturpalota orgonaaalapja javára a múlt vasárnapi filharmoniai hangverseny 42 korona 60 fillért jövedelmezett, úgy, hogy az alapállása ezzel együtt 92 kor. 60 fill. A legközelebbi hangverseny dec. 11-én lesz.

* Az Uránia új bemutatója. A szenzációs sikerű sportműsört nyomom követi a vasárnap bemutatásra kerülő válogatott új műsor, mely méltó folytatása lesz az eddigi sikereknek. Erős drámai hatású mozgóképét ismer meg a közönség a Getto leánya című modern drámában, melyben a keresztény és zsidó vallás közötti, még mindig elég gyakori türelmetlenség okozza a drámai összeütközést. Nagyszerű képeket látunk a budapesti tűzoltók precíz gyakorlatából, remek természet utáni felvételek és becsúzó bohózatok egészítik ki még a szerencsésen összeállított új műsört. Erdemesnek tartjuk megemlíteni az Uránia színházban történt praktikus újítást. Az első helyeket máris kényelmes zsölyékkal látták el és rövidesen az egész nézőteret hasonlókkal szerelik fel, ami a közönség abszolút kényelmét biztosítja. Tavassza pedig megtörténik az Uránia nagyszabású, szenzáció számba menő átalakítása. 241

Vasárnapi strófák.

★

Bizony Isten, irigyelem
A városokat
Saját maguk választják meg
A papájukat.

Hej, ha nekem lett vén' ilyen
Választójogom:
Rothschild lordra adtam volna
A szavamatom.

Visszont több, mint valószínű
— És a baj csupán —
Ő nem törte volna magát
Bizalmam után.

Am a városatyaságot
Nagy a küzdelem,
Kertekednek, üppelgetnek
Utan-utódom.

Ódúlnaknak, jelölteknek
Száma akkora,
Hogy mindenik lakosra jut
Egy városatyja.

Jó volna, ha virátsa
Jutna ép nekem
Bár, hogy ily szerencse éjjen,
Azt köve hiszem.

Net, amilyen pechem már van,
Még az jut reám,
Aki mandátuma nélkül
Ugy is az apám!...

Puff.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel- lékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

Bemutató a Vígsházban.**A testőr**

— Molnár Ferenc sikere. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, november 19.

Zufolt hár, nagy tetszés, tomboló siker: ez a Vígsház mai bemutatójának, *A testőr*-nek, külső képe. Molnár Ferenc, ez a tüneményes tehetségű író, úgy látszik ezzel a darabjával *tulhataldta minden eddigi sikerét*. A mai forró színházi est nevezetesen marad nemcsak Molnár Ferenc kiváló írói pályafutásában, hanem a magyar színházi élet mai történetében is.

Csupa finom vonalból összerótt és briliánsan megkomponált darab Molnár Ferenc új alkotása. Vigjáték s a meséje roppant egyszerű. A darab hőse egy ünnepeit színészpár. Az ünnepeit színész egy napon észreveszi, hogy felesége, az ünnepeit színész kezd visszavágni az ő szerelmi viharokhoz, a melyek elől éppen ő vitte a házasság révébe. Valami roppant előkelő, de azért egészen buta szeretőre vágnék az asszony, a férj pedig, félékeny szerelmében, elhatározza nagy titokban, hogy azt a roppant előkelő, egészségesen buta férfit, a kit készen vár a hódítás, ő maga fogja eljátszani. El is járja. Testőrnek öltözik s mialatt állítólag vidéken vendégszerepel, az alatt mint a nőre testőr meghódítja a feleségét.

És a szerelmes férjjel most egyszerre benépesül a színpad. A gárdistaruha alatt három ember él, jár és verekszik egymással: a hódító testőr, a megcsalt férj és a szerepet játszó komédiás. Mint férj: szenved. Mint testőr: boldog szerelmes. Mint színész: diadalmas hisztérió. Míg nem a színészen és a testőrön felülkerelkedik a férj, aki az asszonytól számon kéri a testőr hódítását. Az asszony tagad, a férj leleplezi magát, de az ünnepeit színész se jön zavarba, hohó: ő a gárdistaruhaiban rögtön ráismert férjére, azért is ment bele a komédiába... Ezt a hazugságot már a férj kapja, aki nem olyan előkelő ugyan, mint a gárdista, de van olyan egészségesen ostoba, hogy belássa: az asszonyok akkor mondanak igazat, amikor hazudnak. És mert hazudott, hisz neki.

Kár azonban mese szálaira bontani ezt a roppant szubtilis szöveget. Színét veszíti általa, a rája himzett arabeszkok és a ragyogó pompáját. Mert rendkívüli szépségekkel teljes Molnár Ferenc új darabja. Kedves, könnyed és előkelő. A dialektikájának terrorizmus ereje ellenállhatatlan. Ötletessége elragadtató; az ötletei pillanatok alatt visznek a könnyes mosolytól a hahotázó kacagásig. Pszichológiában biztonságával megeredít, az egész fölött pedig az abszolút művész kezének f. kturáját érezzük. Érezzük a színpadi író, a ki a műfaj megkülönböztetéseket lenézi és egy operetti ideát vigjátékká finomít, hogy aztán, a mikor kedve támad, szinte fájdalmas, erős, emberi drámává mélyítse el és végül néhány erőteljes, burlesk kacagás után a foltoyes filozóf mosolyával intézze el az egész problémát:

— Hiába küzdök; ellene, te szegény ember. Ha az asszony meg akar csálni, hát meg is csál. És még ha olyan szerencsés volna is, hogy veled csalta meg önmagadat, akkor se nyertél vele semmit.

A darabnak óriási sikere volt. A színházat zúfoltóság megrögtött illusztris közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást, anélkül vége az éjféltbe nyult. Különösen az első és harmadik felvonás tetszett. De a második felvonás után is frenetikus tapsviharban tört ki a közönség és harmadszor hívta ki a

szereplőket a lámpák elé. A szereplők is egytől-egyig tetszettek. Különösen a főszereplőknek, Varsányi Irénnek és Csontosnak volt nagy sikerük.

Városatyja-jelöltek.**Ottenberg Tivadar.**

Az új Andersen-mesékből.

Egy bankdirektor meg egy újságszerkesztő beszélgettek egymás pályájáról.

— Könnyű önnek, — mondta a lapszerkesztő. — Az ön mestersége a legnépszerűbb és a legirigyletebb a világon. Az enyém a legnépszerűtlenebb.

— Téved, — mondta a bankdirektor. — Avagy el van-e döntve, hogy mi hagy mélyebb fulánkot a szívekben s mi szerez több ellenséget, egy elutasított váltó, vagy egy nem közölt vers?

— Lehet valami igaza — felelt elmélyedve a lapszerkesztő. — Valamennyien voltunk fiatalok — és kinek nincs az életben egy elutasított váltója, vagy egy nem közölt verse?

Mátfél évtizedet töltve a bankigazgatói pályáján, Ottenberg Tivadar népszerűsége megmaradt frissen és meg nem fogyottan. Se a tekintélye nem értett annak a rokonszenvenek, a mely fiatal korától fogva körülvette, se a hatalma.

Nálunk is szokásos, hogy ha valakit jellemezni akarunk, valamelyik budapesti, országos híresség nevét keressük. Pár év előtt a bankigazgatói típusnak két kiváló neve volt: Lánzy meg Kornfeld. S a kik a fenti módszert követve, haboztak, hogy Ottenberg Tivadart az aradi Lánzy Leonak, vagy az aradi Kornfeldnek akarták nevezni, egyikben se jártak közel a hü jellemzéshez. Nemcsak azért, mert maga Ottenberg Tivadar is kikérné, hogy neki nagy jelzőket adjanak. De azért is, mert Ottenberg Tivadar egyénisége mindakettőtől elütő, önálló bankigazgatói típus. Semmi sincs benne a Lánzy Leo tőkekezari méltóságából, se pedig az elzárkózottságból, a mely viszont a boldogult Kornfeldet szinte elrekesztette a milliókon túl eső világtól. Ottenberg Tivadarnak a kimagasló pénzügyi tehetségén, biztos szemén, kitűnően számító, tervező és ítélő agyán kívül van egyebe, a mi nem egészen otthonos a vasszekrények birodalmában: szíve. Szereit az embereket és — bizonyára el lehet róla tartózkodás nélkül mondani — jól esik neki, ha őt szeretik. Abban a világban, a hol a számok és a ceruza kormányozzák a dolgok sorát, ez a szív sok becsületes idealizmust szerzett meg neki. Az az önzés, a mely az övéhez hasonló, magas pozícióra jutott, nagy koncepcióju embereknek szinte természetes tulajdonsága, egész életük titka, nála nincs meg, vagy ha meg van, egészen elvész a családi, baráti és filantrop érzések nagy sokasága között.

Ez az oka, hogy amit a *haute finance* többi embereinél alig figyelni meg, Ottenberg Tivadarnál valamennyiünk előtt áll: az ember. S ez volt az oka, hogy a róla készült arcképvázlatban erről az oldaláról többet írtunk, mint egyéb értékeiről, amelyek őt a város első emberei közé sorozzák. Bankigazgatói tevékenysége ismeretes. Arad legrégebb pénzintézetéből, az Aradi Első Takarékpénztárból, amely az ő ideje előtt ugyanolyan álmos vidki pénzszek volt, mint a minő a „nagy takarékok” elnevezése alatt ma is van az ország egyéb vidékein, amelyeknél tisztán a sorsra van bízva, hogy hízna-e egy keveset, vagy pedig lyukat üt-e valamely vesztesség rajtuk — ő csinált, bámulatos rövid idő alatt even, nagystílű, a korrall tartó bank vállalatot. S az intézetéhez nemcsak a kötelesség-érzés, az arabicó vezet, de valami benső vonzódás, az intézménynek szeretete, amelyet a takarékpénztár részvényesei is megéreznek s viszonoznak. Az Aradi Első közgyűlései sohase szürke,

formaszerű aktusok, hanem mindig van bennük szin, melegség, — s ez az az Ottenberg egyénisége teszi.

A törvényhatóságnak, az aradi kereskedelmi és iparkamarának régi, szinte nélkülözhetetlen tagja. Egyikben se a szónoklatok üsvényén jár (bár abban is megálja helyét), de a hozzáértő, alapos és objektív szakvéleményekben, az értékes tanácsok mezején. A nagy nyilvánosság alig tud erről a tevékenységről, de ha valakinak módja van látni, hogy a bankigazgatói állással járó, a hivatalos órákon túl nyúló, a gondolkodásnak szinte minden percét lefoglaló ehalmozottság mellett időt szakít magának, hogy a város kölesőnei felől véleményt adjon, hogy a karának a váltóóvás reformja felől terjedelmes referátumot készítsen, hogy a legkisebb bizottsági ülésre is eljőjjön: az megtudja becsülni azt a szolgálatot, amelyet Ottenberg Tivadar Arad közügyeinek tesz.

És mi kiemeljük még egy tulajdonságát — talán azért, mert annak megítélésében mi vagyunk a legkompetensebbek. Ottenberg Tivadarnak írói tehetsége van, — az írói készséget legkevésbé se diltatás-értelemben véve. Az intézete hatvan éves történetéről írt könyve remcsak mintája a pénzintézeti monografiáknak, de bárki számára élvezetes vonzó gazdasági krónika. Az Aradi Első Takarékpénztár évi jelentései, amelyeket ő ír meg, széles körben figyelmet keltő, önálló irasművek; az utolsó évi jelentésnek a bankkérdésről szóló részét a fővárosi és béc-i lapok is kiemelték.

Méltóztatnak tudni, hogy miféle választási műszó az ezüst tálcá? A második kerületben ílyet ötvöztek Ottenberg Tivadar részére. Mindenik párt s a pártokon kívül álló polgárok egyesültek, hogy Ottenberg Tivadar számára a megújul városatyai mandátum ezüst tálcán nyujtassék át. Nem a megválasztásáról volt szó (ez ép oly biztos volt, mint az ő bankja emisszióinak sikere), hanem arról, hogy a szavazatok nagy száma, a közbizalom legszébb formája beszéljen a szeretetről, amelyre ő méltó és amelyet egész lelkével viszonz a polgárságnak s az elismerésről, amelylyel az ő tehetségeit, szolgálatait becsülni tudják. S egy nagy szavazattömeg fogja bizonyítani, hogy az ilyen embernek és az ilyen érdemeknek mindent megbocsátanak — még az elutasított váltócskákat is.

TANÜGY.

(—) A tanító kötelességei. Hogy mi a tanító kötelessége, a felől a pedagógia tudósai eleget vitáztak. Béreg községben (Bácsmegeye) azonban eldöntötték ezt a problémát. Béregen megüresedett a kántortanítói állás, melyre a római katolikus iskolaszék most pályázatot hirdet. Pályázhatik minden okleveles tanító, ha római katolikus vallású. A fizetés 720, azaz hétszázhusz korona évente. E dus jadalmozással szemben a pályázati hirdetésben egyebek során a következő feltételekhez köti az állás betöltését: „1. A kántortanító köteles az iskolaszék által kijelölt osztályban tanítani és az ismétlőiskolában is díj nélkül tanítani. 2. Minden egyházi ténykedésnél a papnak segédkezni. Temetések alkalmával az egyházi ruhák viteléről gondoskodni és a papot dítoztetni. A beteghez a lelkész kíséretével, vagy gyermekekről gondoskodni, éjjel személyesen tartozik a beteghez kísérettel, lámpát vinni és az oltári szentség előtt csengetni. 3. A fiatalágot és a híveket nemzeti költőművelés nélkül az egyházi énekekre tanítani. 4. A megválasztott köteles a bajavidéki r. k. tanítóegylet tagja lenni. 5. A pályázók saját lelkészüktől működési és erkölcsi bizonyítványt tartoznak felmutatni. Hat ez csakugyan nem tréfa. Hétszázhusz koronaért nem is sok. Azért a pénzért még meglehetne követelni, hogy a tanító köteles a plébános teheneit megfejteni, az udvart jókor reggel kisöpörni, — és végül, hogy köteles a hétszázhusz koronából meg is élni. Ezt az utóbbi feltételt okvetlenül be kell még venni pótlólag a rendszabályba. Mert ha nem tessék kötelességévé, még kitelik a tanító urtól, hogy nem tud majd megélni. Mégis csak szép dolog az a kultúra. Nagyon szép.

HIREK.

Tolstoj utolsó órái.

— Zavargástól tartanak Oroszországban. —

Távirati tudósítás.

Arad, november 19.

A Szentpétervárról érkező sürgönyök szerint a nagy orosz író utolsó óráit éli. Ugyanis a délutáni táviratok szerint Tolstoj állapota aggasztóvá fordult. A katasztrófa minden percben beállhat. A szívműködés nagyon gyenge; kámfor- és digitális-injekciókkal próbálják a beteg költőt erősebbé tenni.

Tolstoj betegsége és a küszöbön álló katasztrófa súlyos politikai helyzet elé állította az orosz kormányt. Tolstoj tudvalevőleg ki van kötve az ortodox egyházból és így az egyház nem is temethetné el. Viszont Tolstoj hívei, különösen az orosz ifjuság már most hangosan követeli, hogy Tolstojtól ne vonják meg az egyházi végtisztességet. Nagy világi és egyházi ünnepekre készülnek, viszont Sztolipin miniszterelnök tart attól, hogy az ünnepeken zavargások támadnak és ezért sürgeti az egyházat, hogy oldja fel Tolstojt a kiközösítés alól.

Az orosz sajtó most Tolstoj barátját, Cserikovot támadja azért, mert állítólag ő nem engedi, hogy Tolstoj kibéküljön az egyházzal. Tegnap néhány pap be akart menni Tolstoj betegágyához, azonban nem engedték be őket.

Az esti táviratok Tolstoj állapotának némi javulásáról adnak hírt. A beteg állapota azonban még mindig aggodalomra ad okot.

Pétervár. Tolstoj állapotáról érkezett utolsó hírek igen aggasztóak. Odessa város tanácsa az újságoknak azt az utasítást adta, hogy abban az esetben, ha Tolstoj meghalna, csak a hivatalos sürgönyt tegyék közzé. A papság utasítást kapott a Tolstoj halála esetén végzendő szertartásokra nézve. Ha a papság megtagadná Tolstoj halála alkalmából az engesztelő misét, nagy zavargásoktól lehet tartani.

Egy pétervári távirat jelenti, hogy Tolstoj szívműködése rendetlen és csak kevés folyadékot tud magához venni.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 20-án az időjárás: változékony, előtve csapadék, hidegebb.

— A gyermekkorház karácsonyfája. A betegség és szegénység egymagában is nagy csapás az emberekre, hát még a kettő együttvéve. De milyen fájdalmas, milyen kietlen lehet kórházban fektetői különösen karácsonykor, a szeretet ünnepén. Ennek a fájdalomnak enyhítésére törekszik az aradi gyermekkorház igazgatója mikor, kéri a nemesszívű közönséget, hogy azoknak a szerencsétlen gyermekeknek, akik szerető szüleitől távol szülnének a kórházban, adományival tegye lehetővé karácsony ünnepének szebbé, kedvesé varázsolását. A kórház igazgatója karácsonyát akar állítani a beteg gyermekeknek és kéri a közönséget, hogy kiki járuljon hozzá, ha mindjárti filléreivel is a jótékony célhoz. Adományok Visky Pál igazgatóhoz küldendők.

— Az Aradi Közlöny új telefonja. A mai nappal az Aradi Közlöny szerkesztőségi felzárkózása megszaporodott egy fontos tárggyal: a szerkesztőség még egy telefont kapott éjszakai használatra. Ez a telefon a kiadóhivatal 151. számú telefontjának mellékállomásként szerepel s csakis este 9 órától fogva használjuk. Tisztelettel figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy a régi szerkesztőségi 357. számú telefonon kívül éjjel a 151. számú telefonon is beszélhet velünk. Ezt az újítást a redakcióban egyre jobban növekedő telefon forgalom tette szükségessé, a melyet egy telefon már nem tudott lebonyolítani.

— Henrik porosz herceg Kisjenőn. Henrik porosz herceg vasárnap Magyarországra érkezik és József kir. herceg vendégeként részt vesz a kisjenői vadászaton. A herceg szombaton este Frankfurtból indul és vasárnap reggel kilenc órakor érkezik Bácsba, ahonnan, azonnal Budapestre indul s délután 1 óra 30 perckor a keleti pályaudvaron érkezik meg. Budapesten csatlakozik hozzá a kisjenői vadásztársaság s délután két órakor az egész társaság együtt indul Kisjenőre, ahova este érkeznek.

— Ásatások a vesztőhelyen. Az aradvárosi törvényhatóság kedvezményezésére és megbízásából a tizehárom vértanu földi maradványainak felrútatása céljából az aradi vesztőhelyen megkezdett ásatások sorányon folynak. A nemzeti kegyelet várva-várja az ásatások eredményét. Nahezen várja a jelentést a csontmaradványok felkutatásáról, hogy így a megdicsőült és a hazáért elvérzett hőseinek elrejtett csontmaradványai a nemzeti kegyelethez méltó és a megdicsőültek lángoló hasaszeregetének és önfeláldozásának megfelelő elhelyezést nyerjenek. A nemzeti kegyelet megnyugtatására jelenthetjük, hogy a lelkes munkát már is siker koronázza. Néhány nappal ezelőtt ugyanis 24 munkás ásóval kezében hozzáfogott a kutató munkához. A két méter mélységre leásott földben az ásatások ellenőrzésével és felügyeletével megbízottak emberi csontmaradványokra bukkantak. A helyismeret kétségelenné teszi, hogy a talált emberi csontok kivágzott nagyjaink maradványai. A talált csontmaradványokat gondos őrizet alá vették. A kutatás tovább folyik.

— Mit csinál Manuel kedvese? Gaby Deslys ről, Manuel elkergetett portugál király barátjának, a forradalom viharai óta nem jött hír. Akkor Bácsban táncolt osodás lábával és erélyesen kinyilatkoztatta, hogy semmi szerepe nincs az elűzött portugál király adósságosinálásaiban, mert több az évi jövedelme, mint a por utalóvillista. Ami elég szépen és meglepően, sőt büszkén hangzott egy francia táncosnő ajkáról, lévén még ezelőtt néhány esztendővel meglehetősen szurtos kis leánya egy derék párisi házmesternek. Gaby Deslys azóta bazarolt Párisba és most egy újságíró előtt dicsekedik bécsi sikereivel, azonkívül egy szerepre készül, amelyet bizony csak a Folies Bergère revue jében fog eljátszani, de ez nem akadály, hogy lángra ne lobbantsa újra ifjú királyok szívet. Ezenkívül pedig él, él pedig nagyszerűen, pompás palotában lakik, a mely az övé, nem francia, hanem izlé és finom angol butorok között, legalább olyan kényelemmel, mint ha most is övé volna a Manuel exkirály szíve.

— Munkásgimnáziumi előadások. A Kolesy egyesület által fenntartott munkásgimnáziumban a rendes tanítás hétfőn este 8 órakor kezdődik a felső iskola tantermeiben. Mint-hogy a hallgatók nagy számban jelentkeztek, két párhuzamos előadás lesz: a magyar felelősségből és a földrajzból; így a hallgatóság két csoportba oszlik. Előadók Szőlősi István és Keszler Károly tanárok.

— Walder Gyula kitüntetése. A hivatalos lap jelenti, hogy a király buzáki Walder Gyulának, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület vezérigazgatójának a hazai közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend középkeresztjét a csillaggal adományozta. A királyi kitüntetés, mely Walder Gyulát érte, egy munkában és sikereiben gazdag, hosszú életpálya méltó elismerése. Walder Gyula, a ki a Hazai Takarékpénztárnál emelkedett főből-fokra mind magasabb és felelősségteljesebb pozícióra, nagy szaktudásával, financiális éleslátásával és kiváló személyi tulajdonságaival rég megszerzett magának nemcsak az intézet részvényeseinek a irányadónak legnagyobb elismerését, de Magyarország legváltóbb gazdasági szaktekintélyei közé emelkedett. S midőn Hevesi Ödön halálával a vezérigazgatói állás megüresedett, őt választák a legmértékesebbnek s legmegfelelőbbnek a díszes, de nagy munkát és felelősséget követelő állás betöltésére. Azóta még inkább megerősödött a tisztelt és bizalom működése iránt s bizonyára a legszélesebb körökben fog öröndetes visszhangot találni a legfelsőbb elismerésnek fényes megnyilatkozása.

— Kossak Sándor, Kossak József es. és kir. udvari és kamara fényképész fia, a mai napon édesatyja műtermét átvette és azt modern irányban tovább fogja vezetni. Kossak Sándor művészi szakmáját a még itt jó emléken megmaradt Lutzler József fényképésznél kezdte, majd két évig édesatyja temesvári üzletében tovább képezte magát. Innen külföldre ment, ahol öt évig tartózkodott és Hamburg, Berlin, Dussda, München, majd pedig Paris és Bécs legelső és legelőkelőbb műterméiben gyakorlatilag működött, a modern fotográfiát elsajátítva. Kossak Sándor itteni műtermét teljesen át fogja, a modern iránynak megfelelően, alakítani. Ervük speciálitása a fiatal művészeknek, hogy felvételeket hazán kívül, magánlakásokban is eszközöl. Örömmel üdvözljük a törekvő fiatal művészt Aradon, őszinte elismerést és sok sikert kívánva vállalatához.

— Eljegyzés. Schauer Lujza és Pallon Arthur jegyesek Aradon.

Sebräckenfelsei Schauer Gábor dr. aradmegyei szolgabíró eljegyezte Aradon özvegy Vertán Lukácáné leányát, Margitkát.

Tenner Eszter, az aradi munkásbiztosító pénztár ellenőre eljegyezte Debrecenben Fleischmann Margit urnőt. Az esküvőt a hó 23-án tartják meg.

— Kell Manó cég ajánlja országos hírű ruhádiszeit. Telefon szám 673. 652

— Az iparésillet előjáró-választása. Megírtuk, hogy az aradi iparésillet szeptember havi előjáró választó közgyűlésének határozatát többen meglebbezték az aradi rendőrséghez, mint elsőfokú iparhatóságához. Sárkot Domokos főkapitány elutasította a felebbezéseket, jóváhagyta a határozatot, de azzal a meghagyással, hogy az ügyeket, amíg a fenti határozat jogerőre nem emelkedik, a régi előjáróság vezeti. A főkapitány eme végzése ellen Olár Jusztia felebbezést adott be a tanácsoshoz, amely másfél órai vita után megválasztotta a főkapitány döntését és kimondotta, hogy az említett közgyűlés határozatait jóváhagyó iparhatósági végzést nem oldja fel, ellenben nem tartja megengedhetőnek, hogy a mandátumaikat vesztett előjárók vagyoni felelősséggel tovább működjenek és ezért a főkapitánynak ezirányban tett rendelkezését megváltoztatja és a szeptemberben választott előjáróságot kötelezi az ügyek vitelére. Ez a tanácsai határozat azonnal jogerőre emelkedik.

— Halalozás. Lefkovic Mór néptanító felesége Budapesten meghalt. Szombaton délután temették el.

— **A román püspök és a megyei választások.** Nemcsak Aradvárosában hágtak magasra a választási szenvedélyek, a megye minden része is harci zajtól hangos. A megye ugyanis kedden, e hó 22-én választ mintegy százötven törvényhatósági bizottsági tagot.

A megyei választásoknál nincs szó politikai jelszavakról, ott két párt áll egymással szemben: a magyar, meg a román. Ez a választás igen sajnósnak, erősnek ígérkezik, mert a románok minden erejüket megfeszítve készülődnek rá. Ki akarják kőszörülni azt a nagyarányú vereséget, amit a három évvel ezelőtti törvényhatósági tagválasztásoknál, s most a képviselőválasztások alkalmával szenvedtek. — Éppa ezért a románok jelölték az összes vezető embereiket s emellett többen felkeresték Pap I. János püspököt, s a támogatását kérték. Pap János azonban kijelentette, hogy *ő egyáltalán nem avatkozik be a dologba, mert ő a béke embere s nem nézi jó szemmel, hogy az embereket ennyire felizgassák, a szenvedélyeket így felkavarják.*

— **Aradmegyei örökösöket keresnek.** A müncheni osztrák-magyar konzulátus német átiratot intézett Aradmegye alispánjához s ebben FINDER (FINDOR) JÓZSEF müncheni kereskedő örökösének felkutatására hívja fel a megye első tisztviselőjét. FINDER (FINDOR) JÓZSEF 1901-ben költözött Münchenbe s szép vagyont szerzett magának. 1909. július 29-én FINDER meghalt s minthogy hozzáartozói nem maradtak, hagyatéki gondnokot rendeltek ki vagyona kezelésére. A gondnok minden lehetőt megtett az örökösök felkutatására, de sikertelenül. Annnyit megállapítottak, hogy FINDER (FINDOR) JÓZSEF 1874. január 4-én született Bécsben mint FINDER (FINDOR) JOSEFIA ELEKI illetőségű magánzónó törvénytelen gyermeke. Az a szülő azonban már nem lakik Bécsben. A főkonzul tehát felhívja a megye alispánját, hogy puhatolja ki, vajjon FINDER JOSEFIA él-e még, s ha igen, hol tartózkodik jelenleg. Ha pedig elhunyt volna, kipuhatolandó, hogy nincsenek-e rokonai, akik joggal igényt tarthatnak az örökségre.

— **Aki maga emeli a házbérét.** Pécsről írják ezt a szokatlan házbérhistoriát: Régi ideje annak, hogy Pécs város megvette a főreáliskola szomszédságában lévő Taizs féle házat. Tízezer forintot fizetett e házárt, melyet azzal adott bérebe 300 forint évi bérért néhai Taizs Mihály vejének. Gebhart Ferenc takarékpénztári főpénztárosnak, hogy a ház lebontásáig mindig ugyanazon bérért — a lakásban maradhat, de mihelyt arra a városnak építkezés céljából szüksége lesz, azt fölmondás nélkül tartozik elhagyni. Azóta vagy husz év múlt el. A városnak a maga dolgában legbiztosabb lakója értesülvén arról, hogy a város a bérletek emelése tárgyában mozgalmat indított, jól tudva, hogy őt a béremelésbe bevonni nem lehet, levelet intézett a város tanácsához, melyben bejelenti, hogy mint pécsi polgár a maga részéről is előmozdítani kívánja a város javát, maga is azt óhajtja, hogy az általa lakott gazdasági tárgy értéke emelkedjen és a maga részéről évi 100 koronával magasabb lakbért fizetve, ezzel kíván a városi közterhekhez hozzájárulni.

— **Esztelen fogadás.** Berlinből jelentik: A németországi Werdában különös fogadást kötött két fiatal ember. Egy huszonhétéves kereskedő fogadott egy vele egykorú barátjával, hogy megfizik egy darab szappant, ha őt egy ünnepi lakomára meghívja. A könnyelmű barát belemelt az eszte en fogadásba, aminek azután seregu következményei voltak. A kereskedő ugyanis rettenetes kínok közt meghalt. Amikor a barátja ezt látta, kétségbeesésében fölrohant magát.

— **Felhívás.** Tisztelettel kérjük az 1910. évben alakult kereskedelmi- és iparvállalatok, tudományos, művészeti, jótékonyági és társadalmi egyesületek és körök vezetőségét, hogy az *Aradi Közlöny* jövő évi nagy naptárának címjegyzéke részére a vezetőség, felügyelő-bizottság, választmány teljes és pontos névsorát mihamarább beküldeni sziveskedjenek, mert különben az intézmény nem juthat be a naptárba.

— **A váltóhamisító iskolaigazgató.** Szabó György mikalakai iskolaigazgató, akit tegnap család és okirathamisítás miatt letartóztattak, ma beszállították Aradra az ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró ma délután kihallgatta Szabó Györgyöt, aki ismételtén beismerő vallomást tett. Védőjével Kitényi Zoltán dr. aradi ügyvédet nevezte meg, aki előtt elmondta, hogy elkészült a súlyos büntetésre is.

— **Csak a feleségemnek maradna meg a postaügynökség,** — mordta a fogoly — legalább a családom megélhetne belőle. A postaügynökség kezelése körül semmi rendellenesség nincs, mert azt már régen a feleségem kezeli.

— **Hát, hogy adta magát a hamisításokra?** — kérdezte a védő.

— **Nagyon furcsa dolog ez** — felelte az igazgató mosolyogva. — Egy időben nyugtákat állítottam ki a tanfelügyelőség számára. A tanfelügyelő ur azt mondta, hogy csak irjam alá nyugodtan az ő nevét, hiszen azok a nyugták kis öszegről szólnak. Én aláírtam a nevét és az aláírását olyan ügyesen hamisítottam a nyugtákra, hogy a tanfelügyelő ur még nevetve mondta: „Kitűnően tudja utánózni az aláírástomat.” — Ez adta nekem azt a gondolatot, hogy meghamisítom a tanfelügyelő ur aláírását váltókon is.

A védő különben felfolyamodást ad be a vádtanársához az igazgató szabadon bocsátása érdekében.

— **Kémkedés miatt elítélt magyar ember.** Az elsőfokú belgrádi büntető törvényszék néhány héttel ezelőtt kémkedés miatt öt évi fegyházra ítélte Moldován Károly torontálmezei magyar alattvalót. A fellebbviteli bíróság Moldován büntetését tegnap tíz évi fegyházra emelte föl.

— **A verakadó kis főherceg.** Megirtuk, hogy Salvator főherceg 12 éves pajkos fiacskája egy bottal úgy megverte egyik cselédjét, hogy az nyomorék lett. A cseléd tízezer korona kártérítésért bepörölte a kis főherceg nevelőjét, Kunz századost, mert az nem vigyázott eléggé a pajkos princere. A bécsi törvényszék mai ítéletével elutasította a keresetet, mert a nevelő csak a 7 éven alul lévő gyermek tetteiért felelős.

— **A trónörökös és a kis Hansi.** A Festeticz Tasziló gróf vadászatán a napokban az a bal eset érte Ferenc Ferdinánd trónörökösöt, hogy vadászat közben elveszítette az óráját. Az óra igazi remeke volt a svájci órásművészetnek, maga az uri társaság is hozzáfogott az óra keresésének. Hiába tusakodtak, amikor egyszerre csak odaszaladt egy kis parasztfiú az urak elé, kezében az elveszett aranyórával. Az arccok felderültek, a trónörökös örvendezve elmosolyodott.

— **Köszönöm, kis fiú!** — mondta a gyermek magyarul a trónörökös. — Köszönöm, hogy megtaláltad az órámat. Hogy hívnak?

— **Kann net ungarisch. I' bin a' schwab!** — Nem tudok magyarul! Én sváb vagyok! — felelte a becsületes megtaláló, az öklömyi kis tizenegyesztendő Hansi Wiesel . . .

— **Intézőből gazdasági cseléd.** Kaposvárról írják: A földművelési miniszter Hermann György balatonbellei gazdasági cselédet 100 koronával és oklevéllel jutalmazta hű szolgálataiért. Ennek a Hermann Györgynek szokatlan a sorsa. Hermann 25 évvel ezelőtt mint okleveles kertész került néh. Szalay Imre képviselőhöz, kinek rövidesen legbizalmasabb embere lett. Mint ügyes, életrevaló ember, gyorsan megismerkedett a gazdaság minden csinyja-binjával, úgy, hogy midőn Szalay Imre egyik ispánját elküldötte, Hermann nevezte ki *intézőül*. Akkortájt ugyanis még nem voltak a gazdatiszti állások oklevélhez kötve, a gyakorlati tudás volt a legjobb ajánló levél. Az intézői állást Hermann György egész Szalaynak 1903-ban bekövetkezett haláláig hiven betöltötte, mindvégig legbizalmasabb embere maradván Szalaynak. Az elhalt képviselő özvegye azonban ugylátszik nem volt megelégedve boldogult urának bizalmasával, rövidesen Szalay halála után megfosztotta Hermann intézői állásától és azzal járó jövedelmétől s mivel Hermann nagy családjával és hosszú szolgálata közben elkallódott bizonyítványai nélkül, öregedő fejjel nem tudott azonnal új állásba kerülni, elfogadta az özvegynek azt az ajánlatát, hogy mint *gazdasági cseléd*, a többi cselédet megillető konvencióval megmaradhasson a Szalay-kurián. Szegény öreg Hermann György most már hét esztendeje mint gazdasági cseléd vezeti özv. Szalay Imréné kertgazdaságát, öszülő fejjel kapál s becsületesen teljesíti kötelességét. Becsületos munkásságának jutalmául tüntette ki a miniszter.

— **Különös végrendelet.** Bécből jelentik: Tavaly halt meg Bécsben egy Taussig nevű dúszarzag zsidó ember, a ki éleében sokszor keltett feltűnést egynémely különködésével, amelynek azonban mindig megvolt a maga jelenlégteljes értelme, — hátrahagyott végrendeletével azonban olyan francpáns hatást ért el, a minőhöz hasonló semmiféle extravaganciája ny márn se fakadt. Végrendeletének egyik passzusa tudniillik így szól:

„ . . . 300.000 (mondó: háromszázezer) koronát hagyományozok az irgalmas barátok bécsi rendházának abban az esetben, ha a szerzet kötelességül vállalja, hogy minden esztendőben a halálom évfordulója napja után következő pénteken a rendnek három tagja megjelenik a bécsi zsinagógában és ott a zsidó istentiszteleten értsem elvégni imáit.”

Képzeltető, hogy Luéger városában minő riadalmat okozott Taussig végrendelete! A misericordianusok bécsi rendházában nagy volt a zavar, hogy mit tegyenek a különös hagyományyal. Sem a házfőnök, sem a páter provinciális nem mert határozni a dologban, tehát a rend Rómában székelő generálisra elvitte a dolgot, a ki a különös testamentumról a szerzetesek kongregájének is referált.

Vagyre megjött a döntés Rómából és így hangzott:

— **A hagyományt el kell fogadni és a kívánt feltételeknek eleget tehet a bécsi rendház.** A zsidó végrendeletkező hagyományát vallási különbség nélkül az irgalmasok kórházában sanylódkozó évezik, nem pedig a rend tagjai, a szegény szenvedőköl pedig nincs joga a rendnek elvonni ilyen nagy szabású jótéteményt. — A rend tagjai pedig bátran megjelenhetnek a zsinagógában, hogy a meghalt jótévő lelki ödvéért a maguk módja szerint imádkozzanak, mert Isten mindenütt jelenvaló.

Igy döntött Róma. Mu t pénteken esett meg aztán a mélyszéges szanzáció. A seitenstetleui zsinagógában a zsidó istentiszteleten megjelent három szerzetes és imádkozott.

— Esküvő rendőri asszisztenciával. Pécsről írják: Egy szerelmes pár járta ma az oltár elé — rendőri asszisztenciával. A rend éber óra méltóságosan haladt a menet előtt, bekísérte őket a templomba, végighallgatta az esketést és elkísérte a boldog párt a meghívott vendégeket a lakodalmi hársba. Érdekes háttér van ennek a boldog esküvőnek. A boldog vőlegény ugyanis nem régen ifjú és bohó volt. Legény korában vigan élte világát, mint oly sok legényember. Szerelmi viszonya volt egy pesti hölgyvel, ki makacsul ragaszkodott szerelméhez. Az esküvő előtt heves jelenetek játszódtak le a boldog vőlegény és boldogtalan szerető között. Különösen kiélezte a jeleneteket a hölgy reményteljes állapota. Mindent elkövetett a szerető, hogy az esküvőt megakadályozza. Annyira ment, hogy az esküvő előtt volt kedvesének levelet írt, melyben azzal fenyegetőzött, hogy agyonlővi esküvője alkalmával, akár az oltár előtt. Megijedt a boldog vőlegény a fenyegetésektől és a botránytól s ezért kellett a rendőri asszisztencia.

— A motoros halottja. Makóról jelentik: A esanádapácai állomás közelében Kovács János iparost gyalog haladt a vágányok mentén. Lakodalmi menettel találkozott, a kik a vándorló iparos itallal kínálták meg, a miől Kovács annyira elálmosodott, hogy lefeküdt a sínekre. Kovács hallotta, amidőn a motoros közel lett, fölemelkedett, de a szesz lebutta és csak annyi ideje volt még, hogy utolsó erőfeszítéssel belekapaszkodott a motor pályakotró szerkezetébe, a mely így lökte maga előtt egészen Apáca állomásig. A motorról a szerencsétlen embert rémesen összeroncsolt tagokkal szedték le és pár pernyi kintlódás után meghalt.

— Agyonlőtt kisfiú. Talpason tegnap Nyegrus János 12 éves fia az anyja vadászfegyverével, amelylyel játszadozott, agyonlőtte a nyolc éves Nyegrus Györgyöt. A fegyver, amely vel csak tegnap vadásztak, megtörtve lógott a falon s így eshetett meg a szerencsétlen ég.

— Orkán, zivatar és hóferegleg. Az éjszaka nagy orkán, hófúvás és zivatar vonult végig Pozsony környékén és Mosonmegyerén. A szélvész táviró- és telefonpóznákat döntött ki, reggelre megszűnt minden telefonösszeköttetés Budapest—Pozsony—Bécs és Budapest—Berlin közt. Fiuméből táviratozták, hogy a Quarneróban iktózatosan tombol a vihar. A parti hajóforgalom szünetel. Abbáziába, Lovranába nem járnak a gőzöskék, sőt kisikon sem lehet odáig eljutni. A rok helyett meredek országúton nem merik a bérkocsik megkockáztatni az utat. A kik Fiuméba értek, hogy átkeljenek az osztrák Rivierára, meg azok is, akik Abbáziából ma készültek hazautazni, ottrekedtek.

— Budapest székesfőváros egyvizsgáló intézete hivatalos jelentéseiben a következőket állapítja meg: „A természetes Ferenc József-késérőviz rendkívül nagy kénsavas nátron és kénsavas magnésia tartalma, mely által ez minden más ilyenmü víztől különbözik, kétségtelenné teszi, hogy ezen víz gyógyhatását főleg ezen két alkotórészének kell tulajdonítanunk.”

— A valódi Ferenc József-késérőviz biztos hatása, kellemes és olcsó használhatósága által tünik ki s ezért az orvosok és betegek többre becseülik, mint a gyengébb, hasonló mütü ásványvizeket.

— Aki nyul helyett magát lötte meg. Ilyen vadászkaland is aligha esett még. A hunyadmegyei Pad községben a falu bírója nyul helyett örmagát lötte meg. A rendkívüli eset úgy történt, hogy Papp Péter tegnap délután a község határában nyulra vadászott. Egy nyul épen előtte pihent és a bíró nem akarta a sörét t pazarelni, megfogva a fegyver csövét, a puska agyával akarta agyonlőni a nyulát. A visszafelé fordított puska azonban elült és a bíró az áltetébe furódó sörétek súlyosan megsérülték.

— A templomfestő szerelme. Budapestről írják: Csíros, fiatal felesége van D'holoczy Nándor főpallérnak. Künn laknak kettőcökén az Endre-utca 6. számú hársban. Alig néhány éve hársok és máris beült a brj, az asszony csapodár lett, szívesen fogadta Kovács Ferenc templomfestő udvarlásait, a ki, míg a férj munkában volt, naphosszat ott legyeskedett az asszony körül. A főpallér már régen rossz szemmel nézte Kovácsot és kijelentette neki, hogy nem sokáig türi meg a felesége mellett, ha egyszer dühbe jön, lelövi őt is, meg az asszonyt is. Tegnap aztán beváltotta a fenyegetését. Éjfél tájban jött haza a munkából D'holoczy. Zárva találta a lakását, nem volt senki otthon. Várt egy darabig, aztán megunt és szállodába akart menni. Alighogy kifordult a kapun, látta, hogy a tu'só oldalon jön a felesége, a ki szennvedélyesen árcsálva tart Kovács a templomfestő. Előbük szaladt, de azok kikéérték őt és beszélték a lakásba. Az ajtót pedig becsapták az orra előtt. D'holoczyt elfogta az iridul, revolvert rántott és Kovácsra lött. A balszeme alá furódott a golyó a templomfestőnek és rögtön vézett vele. D'holoczyt ma reggel behozták a főkapitányságra, a hel letartóztatták.

— Agyonlőtt cigányleány. Lugosról sürgönyzik: Hetek óta veszélyeztetik Radó Keresztély cigánybandája Temes- és Krassószörényvármegyék lakosságának közbiztonságát. Legutóbb Temesremete közelében ütöttek fel sátorfákat s különböző bűncselekmények elkövetése után tovább álltak. A ten eseményei esendőség azonban több feljelentés alapján üldözöbe vette a hordát s így kerültek tegnap Lugosra a csendörök. Kámán Antal remetei csendörörmester vezetése alatt érkezett meg a kis esendőrcsapat Lugosra s nagy volt a csodálkozásuk, amikor a lugosi városára előtt megkittak egy szaknyel, amelyen felismerték a rag keresztet Radó Keresztély osalóját. Már már azt hiték, hogy kezükbe került a rablóbanda, de erre a híre azonnal rácsóltak a cigányok, kik észrevéve a csendöröket, örökt váltak és igyekeztek elmenekülni. Kámán csendörörmester erre maga mellé vett még egynekány lugosi rendőt. A megérkezeti csapat erre üldözöbe vette a cigányokat. Kámán esendőrmesternek és Zagonyi Vazul rendörnek sikerült a cigánybanda három tagját a katonai gyakorlóterén utólézni. Villogó tekintetű, marcona cigány leány Radó Rózsi, aki s revette a közeledő veszedelemet, amely esaladját éri s hirtelen tetre készen megállt. Amikor a rohanó csendörörmester meléje került, egy ugrással előtte termet: s bekapaszkodott. Bazel azt akarta elérni, hogy amíg ő feltartóztatja a csendöröket, esaladjának ideje legyen elmenekülni. Kámán Antal csendörörmester először erőlyesen felszólitotta a leányt, hogy menjon az utjából. Felelet helyett a cigányleány még erőlyebben kapaszkodott belé. Ekkor Kámán a leányt ellökte magától, de ez ismét felugrott s vad kiáltással vetette magát a csendörörmesterre. Ha es dulakodás fjődött ki közöttük, a leány vadmeleska módjára Kámánnak esett, aki erre ráfozta fegyverét. Radó Rózsi attól sem ijdt meg s csak a következő percben engedte el a csendört, amikor egy golyó testébe hatolt. Kámán fegyvere elült s a golyó különös módon a cigányleány f hér f gól között, a száájába furódott. A leány azonnal meghalt.

— Vita forrás. Felkérteünk a következő sorok közlésére: Dr. Kéty Károly, egyet. tanár, udv. tanácsos, s T. belklinikai igazgatója, Budapest, a „Vita” forrásról a következő nyilatkozatot adta: „A esekuti „Vita” forrás a gazdagon alkalias savanyuvizek csoportjába tartozik. Natriumhydrocarbonat, chlornatrium és kaliumhydrocarbonat tartalmánál fogva a Vichy O-estine forrás vizehez hasonlít. Nem csupán kellemes üdítő ital, hanem hasznos ajánható bugysavvas diathesisnál, gyomor-bélhurtnál, húgyszervek bajainál, stb. Kiváló eredménnyel alkalmaztam úgy a klinikán, mint magángyakorlatomban. A forrás kezelése és a víz szállítása kifolyástalan.”

— Tamásdán István dr. fogorvos Batthyány-utca 30. sz. 4006

— Birtokesere. Az elmúlt napokban Aradon a következő birtokváltások történtek: Bund Henrik és neje eladják az aradi gróf Apponyi Albert-körut 2. sz. hársat 56000 koronáért Weisz Endre és nejenek. — Ozv. Kohn Lajosné eladja az aradi Kapa-utca 47. sz. hársat 11000 koronáért Kürty Fülöpnek. — Varga Elemér és neje eladják az aradi Választó-utca 7. sz. hársat 5300 koronáért Drobny Ferencnének. — Molnár Antal és neje eladják az aradi Part-utca 4. sz. hársat 5800 koronáért Orosz Lajos Mátyás és nejenek. — Ozv. Bodányi Józsefné és tulajdonostársai eladják az aradi Kazinczy-utca 3. sz. hársat 32000 koronáért Hartmann Etelka és dr. Deák Sándorné Hartmann Hajnalkának. — Ozv. Steigerwald Jánosné eladja az aradi Schweidel-utca 4/a. sz. hársat 17400 koronáért Máté Katalinnak. — Aradi ipar- és népbank eladja az aradi Teleky-utca 9. sz. hársat 10000 koronáért Anyos Emil és nejenek. — Papp Izidor és neje eladják az aradi Görbe-utca 7. sz. hársat 3980 koronáért Szabó Gyulánának. — Tóth Imre és neje eladják az aradi Vécsey-utca 6/b. sz. hársat 30000 koronáért Hissinger Nándornának.

— Kintzler Zoltán chronometter órás és ékszerész, a m. kir. államvasutak órása üzletét. Arad, Boros Béni tér 8. sz. alá helyezte át, mely körülményre fölhívjuk az olvasó közönség figyelmét. 4235

— Hippokrates, a hirneves görög orvos egyike volt az elsőnek, aki Kr. e. 460 ban az emberi iséget az orvosi tudománnyal megismertette. Ő volt az, aki a száájapólas fontosságára rámutatott és a szááj kellemetlen szagát fogpor és illatos bor segélyével javítani igyekezett. Ma már tudjuk, hogy a száájüreg számos fertőző betegség bevezető kapuja és a fogak mechanikus tisztítása egy jó fogtisztító szerrel, mint amilyen pl. a Sarg-féle Kalodont, nélkülözhetetlen és bennünket a legmagasabb életkorig egészségben tarthat.

— Esős időjárás alkalmával, vegyen mindenké finom férfi és női esernyőt 1 frt 95 kr. ért és jó minőségű strappa ernyőt 1 frt 35 kr. ért Fischer Simon Nagy Áruházában, Arad, Szabadság tér 12. sz. alatt 3956

— Cocus lábtörök, cocus szőnyeg, fürdő gély, parquet kefe és fényező gép, kefe-seprők, szőnyeg seprűgép, parquet fénymazak és más tisztítószerek, porolók, szesz, bor, must, szoba- és fürdő hőmérők, láncsövek és női bőr és selyem táskák legnagyobb raktára Hegedüs Gyula üzletében Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon 506. szám. 1761

— Elveszett a hó 18 án este 9 óra tájban az Asztalos Sándor-utóctól kezdődőleg a Földes győgtárig vezető úton egy türkisz köves függő, körök gyémánttal. Kéretik a becsületes megtaláló, hogy azt jutalom ellenében a lap kiadóhivatalában átadni azivekedjék. 4290

— Francia likörök legdistosabb készítésére. — hársilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisannál. 279

— Az átutazók figyelmét tisztelettel fölhívjuk arra a körülményre, hogy az Aradi Közönség vasuti állomásnál nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapuató az állomás előtti téren.

Nyomatványok beszerzésénél kérjük forduljon lapunk nyomdájához, hol igen méltányos áron, esimes tiesta kivitelű nyomatványokat készítenk. Nyomdánk olyan modernül van berendezve, ahol bármily igényeket is ki tudunk elégíteni. Készítenk névjegyeket, levélpapírokat, horitőceket, számtalakat, gyászjelentéseket, bármilyen kereskedelmi és ipari nyomatványokat, könyveket, műveket a leggyorsabbáttal a legdicsőbbig. Kérjük szükség esetén hománk bizalommal fordulni.

Kiváló bőr- és léghigiénés gyógyforrás

SALVATOR

venő- és helygyógyászati, bőrgyógyászati, székletgyógyászati, vörhenyszűző és kesztes bőr- és máknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható minden gyógyszertárban és gyógyfürdőben.

SCHULTES ÁGOST

„ATLAS” élet, katonai szolgálati és járadék biztosító r.-t. **Budapest, VI. Terézkörut 46.**
 Bizt. állomány 1909. év végéről 73.487.665 korona. — Díjtartalék 1909. év végéről 4.292.312 korona.
Olcso díjtétele. — **Megtámadhatlanság.** — **Világkötvények.**
 Felvilágosítást készségesen nyújt az Aradi vezérügynökség: Hajdu Árpád és Beck József, Boos Béni-ter Dengl-palota.

TARKASÁGOK.

(A szép asszony és Tolstoj.) Asszonyok társaságában mindenről szó esik. Természetes, hogy a legaktuálisabb eseményről, Tolstoj haláláról és a háziorvosával való eltűnéséről is csevegtek a hölgyek a maguk módja szerint.

— Hallottátok, — mondta hirtelen egy csipős nyelvű asszonyka — hogy a szép X né Tolstoj követője lett?

— Ugyan? Talán ő is a parasztok közé ment és úgy él, akár a parasztok? — érdeklődtek a hölgyek.

— Dehogy.
 — Hát akkor hogyan követi Tolstoj példáját?

— Ugy, hogy ő is megszökött a fess háziorvosokkal.

(Az elveszett kanári.) Egy aradi nagykereskedőnek volt egy kedves kanári madara, amelyet már vagy tíz esztendeje tartogatott. Nem adta volna oda kétszáz koronáért. A minap aztán eltűnt a drága madárka. A lapokban apró hirdetést tett közzé, hogy 20 koronát fizet annak, aki megtalálja a szép kis madárkát. Néhány nap múlva egy öreg napszámos jelentkezett a kereskedőnél.

— Kérem a husz koronámat, — mondta. — Megtaláltam a kanarit.

A kereskedő boldogan szólt:
 — Igazán? Nagyszerű. Hol van?
 — Tessék előbb ideadni, — szólt a zord napszámos.

A kereskedő első örömben kifizette a 20 koronát, amire a vén ember a rongyos télikabátja alól előhozott egy sovány macskát.

— Tessék, — mondta és tudult kiföld.
 — Hoz kanári? Hol van az én drága madaram?

— Az udvaromon megetté ez a macska. Tessék felhívni és megtalálja a drága madarat.

(Az ekos tolvaj) Az aradi járásbíróság ma három heti fogházra ítélte egy tolvajt. Amikor ki hirdették előtte az ítéletet, a bíró megkérdezte tőle:

- Na, megelőzzük-e az ítélettel?
- Dehogy eléggem.
- Szóval felelőben.
- Hát még mit nem? Nem akarek én még többet kapni.
- Szóval megnyugszik?
- Nem.
- Hát mit akar?
- Lejjebbezni akarek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki tudósítónkat és olvasónkat tisztelettel kérjük, hogy a naptár számára közzéadják címtárát a legsürgősebben beküldeni sziveskedjenek. Az ezt tartalmazó levélborítékra ez a szó irandó: „Naptár.”

A világ legjobb poudere je a porcellán-pouder, mert csodaszéppé és előkelően mattá teszi a női arcbőrt.

Az eredeti doboz tetején **Yeo** szócska áll.

Kapható minden drogériában, Hiltner-üzletben és gyógytárban. Az Amerikai Porcellán Poudert R.-Társ. magyarországi irodakata: Budapest, IV., Kezokomóti-utca B. és VIII., Rakóczi-ut 9.

Árak: 6.—, 3.— korona.

Aradon kapható: G. Földes Kékeses gyógyász., Hajós Árpád gyógyász., Hegedűs Gyula, Hársz Béni, Riedl Béni, Vojtás és Weisz.

VIDÉK.

Megyebizottsági tagválasztás. Hunyadvármegye petrossényi járásában vármegyei törvényhatósági bizottsági tagságra a választást ma ejtették meg, a választók roppant nagy érdeklődése mellett. Leadott 357 szavazat, 1916 év végső terjedő megbízatással (hat évre.) Megválasztottak: Janna Vasul főszolgabíró 357, Prileczky Pál szolgabíró 356, Varjassy István főjegyző 288, Schulek Jenő dr. járásorvos 262, Haeker Márton községi főbíró 222 (új) szavazattal. 1918. év végéig terjedő megyebizátással (három évre) Blaszák Aladár b. gondnok 224 szavazattal (új)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLE. EDÉS.

— Kamarai titkárok gyűlése. Budapesten jelentik: Az ország valamennyi kereskedelmi és iparkamarai titkára ma délután Budapestre értekezletre gyűlt össze, amelyen az aktuális kérdéseket beszélték meg. Beszélték a perrendtartási javaslatról, amelynél elítélték az agráriusok eljárását, akik — a titkárok szerint — a buszdrágaság kérdésében sajnálnak a szegény néptől egy falat húst is, míg itt állítólag a kisemberek segítségére siettek — a kereskedők zsebe rovására.

— A gyárak tartálykocsijai. A magyar államvasutak igazgatórága a vasuti tartálykocsik tulajdonosait értesítette, hogy a megtöltött állapotban való kocsikra nézve szavatosságot nem vállal és hogy azokat biztosításra sem fogadja el. A Máv. a tartálykocsik tulajdonosaival nyilatkozatot is íratott alá, amelyben azok ezt tudomásul vették. A Magyar Vegyészeti Gyárosok Egyesülete a Máv. e sérelmes intézkedése ellen mozgalmat indított, amelyhez Aradról eddig a Neuman Testvérek és a Weisz Mór és fiai cégek csatlakoztak.

— Fa-árverés. A nagyváradi latin szertartású püspökség fa-árverése alkalmából a tulkai erdőre a következő ajánlatok érkeztek be: Kenyeri István (Szalonta) 190.000, Tenkei István 200.000, Kronberger M. és fia 183.770, Varga Zoltán 211.777, Laendler Aladár 211.300 K-t ajánlott. A püspökség Laendler Aladár ajánlatát fogadta el, aki ajánlatát 212.000 koronára köteles kiegészíteni.

— A kamarai választások reformja. A kereskedelmi miniszter a kamarai választások reformjára vonatkozólag tervezetet dolgozta ott ki, amelyet megküldött a keresk. kamaráknak. A kamarák a tervezetet, mely csak adminisztratív újításokat tartalmaz, egyebekben pedig a régiek változatlan fentartásán, közös értekezleten fogják tárgyalni, melyet a jövő hónapra hívnak egybe.

— Az aradi kereskedelmi testület a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése ellen. Az aradi kereskedelmi és iparkamara a körületében lévő kereskedő-egyesületekhez kérdést intézett az iránt, vajjon indokolt lenne a karácsonyi bevásárlásra való tekintettel a folyó évi december hónapra eső vasárnapokon a munkaszünet felfüggesztését kérni. Az aradi kereskedelmi testület szerdán, Tedeschi Viktor elnöklése mellett tartott választmányi ülésen foglalkozott az íráttal a egyhangulag úgy határozott, hogy miután az idén karácsony első napja vasárnapra esik és a közönségnek bőséges alkalma lehet a karácsonyi bevásárlásokat elvégezni, a munkaszünet felfüggesztését ez évben egyetlen vasárnapon se tartja szükségesnek.

— A dohányárak megdrágítása tervbe van véve és a pénzügyminiszteriumban már serényen dolgoznak az áremelési skála megszerkesztésén. A dohányjüvedék hozamának emelkedését nem a drága és kevésbé kelendő márvanok, hanem az olcsó és közszükségletet képező gyártmányok árának jelentékeny felemelése várják. Emásfogva az olcsóbb fajta szivarok és cigaretták árának 30-50 százalékkal való felemelése van tervbe véve, sőt van olyan cigaretta, melynek mai árát 100 százalékkal emelik fel. A dohányárak megdrágítása nem következik be olyan hamar, mint némelyek hiszik, mert meg kell várni, míg az osztrák pénzügyminiszterium is elkészül a maga áremelési tervezetével — amennyire lehetséges, azaz fogják arányba hozni a magyar áremelést.

HOL kapható a legjobb és legolcsóbb

Porosz Köszén Kokszt Faszén és aprított Tüzifa

házhoz szállítva: ALTMANN EDÉNÉL
 Wesseleányi-utca 48.
 Telefon szám 46. Telefon szám 46.

NEUMANN M.

Férfi-, fiu- és leányka ruhatelepe

uri szabó, cs. és kir. udv. és kam. szállító.

ARAD.

== Egy aradi cég jubileuma. A Steinitzer N. aradi festék- és anyagárkereskedő cég az idén érte el fe. nállásának hetvenedik évfordulóját. A jelentős jubileum alkalmából az Aradi Kereskedők Köre, továbbá az aradi összes festék- és anyagkereskedők melegebangu átiratban üdvözlötték a cég jelenlegi tulajdonosát, Steinitzer Józsefet, a kihez egyéb oldalról is igen sok üdvözlés érkezett.

== Idegen iparosok az aradmegyei vásárokon. A vármegye legutóbbi közgyűlése módosította a szabályrendeletet, amely az iránt intézkedik, hogy az aradmegyei hetivásárok közül, melyeket kereskedők föl az idegen iparosok. Az új szabályrendelet szerint: Berzova, Glogovác, Paulis, Petris, Seprés, Soborsin, Tótvárád, Józshely és Ternova községek heti vásárait a nem helyben lakó bármely iparágbeli iparosok felkereshetik és ipari készítményeiket szabadon árúszhatják. A vármegye többi vásártartó községeiben csak a szabályrendeletben felsorolt iparágakkal foglalkozó iparosoknak engedtetik meg, hogy ipari készítményeiket a heti vásárokon árúszhatják.

== Új cégek az aradi cégjegyzékben. Az aradi kir. törvényszék cégjegyzékébe az elmúlt héten a következő cégeket jegyezték be: Arad: **Uránia mozgatónyképszínház**, Koch és Róth. Tagjai: Koch Dániel és Róth Zsigmond. **Gurahonc**: Drucker Simon kézműves. **Prezest**: Kassovitz Tivadar, fűrészgéáros és fakereskedő.

== A Benoid-gyár tőkeemelése. Az Aradon székelő Magyar Benoid-gáz részvénytársaság alaptőkéjét 400.000 koronáról 800.000 koronára emeli föl. Az új kibocsátásra vonatkozó felhívás már szétment és a jegyzések is szép számmal történtek. A tőkeemelés hír szerint egy fővárosi középbank közreműködésével történik.

== Aradi mozgalom a könyvkivonati illetékeség ügyében. A polgári perrendtartás nevezetes szakaszának ügyével az aradi Lloyd-társulat is foglalkozni fog. **Goldschmidt Sándor**, **Weisz Márk**, **Löbl Gyula**, **Hegyi Albert**, **Löffler Adolf** és mások erre nézve a következő indítványt adták be a társulat választmányához:

A polgári perrendtartásnak 31. § a, amely a hitelezésre utalt kereskedőkre nézve tudvalevően végtelen veszedelmet és kárt rejt magában, a kereskedők körök erőlyes és ismételt állásfoglalása ellenére ugyilátszik megvalósul. Az igazságügyminiszter által koncedált módosítás, az agrárius körök agresszív fellépése folytán, veszélyben van a azáltal, hogy a kormány nyílt kérdéses tette a dolgot, már-már eldöntöttnek tekinthető. A helyzetben csak az változtatható, ha egyes városok kereskedői és iparosai a leghatározottabb formában kerültek országgyűlési képviselőihez fordulnak. Ennélfogva indítványozzuk: mondja ki a Lloyd társulat választmányja, hogy a többi aradi kereskedői egyesületek bevonásával széleskörű akciót indít, amelynek megbízásából Aradváros képviselőjét, Tisza István grófot felkéri, hogy a polgári perrendtartási javaslatokat 31. § a ügyében az igazságügyminiszter módosítása mellett foglaljon állást.

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek köszvény, hólyag- és vesebetegeknek. Felpohár VITA-forrás a gyomorerést azonnal megszünteti. A vállalat tulajdonosa: 2925 „CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-12. Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon. Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerüzletben.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tévirati tudósítás.

Budapest, november 19

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínaiat, vételkövet gyenge, 8 ezer mm. 5 fillérrel drágább.

Az áruk 50 kilométert számítva:

	Dél	2 órai
	zárlat	zárlat
Búza 1911. áprilisa	10.07-10.08	11.06-11.06
Búza 1911. májusra	10.96-10.97	10.95-10.96
Búza 1911. októberre	10.48-10.49	10.47-10.48
Rizs 1911. áprilisa	7.94-7.95	7.93-7.94
Tengeri 1911. májusra	5.67-5.69	5.68-5.69
Zab 1911. áprilisa	8.32-8.33	8.32-8.33

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

Nov. 19.

Magyar aranyjárdék 4%	111.-
Magyar koronajárdék 4%	91.65
Magyar koronajárdék 5 1/2%	81.-
Magy. földtőherm. kötvény 4%	92.10
Horvát-aszalon földtőherm. kötvény	94.-
Magyar nyeresémsorsoragy kölcsön	224.-
Tiszaszab. és szegedi sorsoragy kölcsön	155.-
Osztrák járdék papírban	93.-
Osztrák járdék ezüstbe	96.75
Osztrák járdék aranyban	115.50
Osztrák koronajárdék 4%	93.10
1860. évi osztrák államsorsoragy	166.-
Osztrák-magyar bankrészvény	18.75
Magyar hitelbank-részvény	849.75
Osztrák hitelintézeti részvény	862.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	748.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német bíróalmi márká	117.60
London vista	240.90
Páris vista	95.25
20 márkás arany	28.61

Felelős szerkesztő: BOLGÁR LAJOS

URÁNIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. nov. 20-án, vasárnap:

1. Jonathán felesége. Humoros. — 2. Mozgófénykép új-ság. Látványosság. — 3. Csókpilulák. Humoros. — 4. Barlanglakók. Természet után. — 5. Szerelemes kocsi. Humoro. — 6. Gisenorosi Margit. Dráma. — 7. Tűzoltógyakorlat. Látványosság. — 8. A geth leánya. Dráma.

Előadások d. u. 3 órától kezdve.

Utolsó előadás este 10 órakor.

Arányok: I-es hely 1 kor., II-ik 60 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1910. évi november hó 20-án:

Délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárrakkal:

A görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Owen Hall. Zenéjét szerző: Johnes Sidney. Fordították: Makai és Pásztor.

SZEMÉLYEK:

Hellodoros	Polgár S.	Irisz	Sz. Rontay B.
Aspasia	Diósy Nusi.	Menapolisz	Benkóné.
Automia	Wlassák V.	Curius	Herold E.
Markus	Varnay Jenő.	Solius	Szebő Lajos.
Archias	Huszár K.	Luciana	Durner.
Diomed	Ladiszlay J.	Flavia	Zalay Margit.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

Este 1/8 órakor, rendez helyárrakkal

C) bérlet.

C) bérlet.

Karenin Anna.

Dráma 4 felvonásban 1 változással. Tolstoj regénye után írta: Guirand, fordította: Góth Sándor. Rendező: Kesztler Ede.

SZEMÉLYEK:

Karenin Iván	Kesztler E.	A hercegaó	Follinusné E.
Oblonszky	Cseh Ferenc.	Nordstone	Zalay Margit.
Karenin Anna	Kápolnay J.	Nasztja	Benkóné.
Wronszky	Beregi S.	Sz. motoffné	H. Fekete A.
Cserbatzky	Varnay Jenő.	Levin	Vass Jenő.
Szerpuhevszky	Delli Lajos.	Makholin	Huszár K.
Kitty	Vendrey V.	Solnicseff	Helat Jenő.
Dolly	Harmath J.	A tábornok	Ladiszlay J.
Miagkaja	Novák Irén	Szomatoff	Kulcsár L.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

NYILTTER.

Lovagias rapport. Alulírott „Fátyol” Mihály név alatt tegnapelőtt éjszaka a hétvezérnevű Nemesskruthy Baynok Aba Levente urat Olasz Pál kirlapíró, Sztanity György vállalkozó, Láng Ferenc kávé, Jakabffy Iván és Jakabffy Béla urak előtt keményen pofonítottam, mert pökhendi krakélerséggel belém kötött. Ugy hallom, ez ügyben megbizottak keresik a nyomomat, sietek tehát nevémről a „Fátyolt” fellebbenteni és kijelentem, hogy én a pofont mindenkor „Fátyol” név alatt adom és hogy ha miatta kereskednek rajtam, úgy Fischer Mihály név alatt mindig megtalálnak pikolo mellett a „Városi kávéházban.”

Fischer Mihály.

Igen jó eredményt alkalmazták

A légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő

A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb órája

„Schild Freres Co” Granges Schweiz.

Aradon csakis

Weinberger Ferenc, Gallert és Fia és Assael H. és Fia uraknál kaphatók.

A Hölgyközönség

szives figyelmébe!

Legolcsóbb árak!

Kizárólag

elsőrendű gyártmányok

mindennemű

311

bel- és külföldi pipere

különlegességek és

háztartási cikkekben.

Arcz-cremek,
Hölgyporok,
Kézfinomítók,
Szappanok.

Hajfestékek,
Hajvizek,
Hajporok,
Brillantínok.

Illatszerek,
Illatos porok (Saschet),
Kölni vizek,
Szoba illatok.

Hajkefék,
Hajtük,
Fésük,
Hajgöndörítők.

Fogkefék,
Fogpaszták,
Fogporok,
Szájvizek.

Körömpaszták
Köröm emailok
Köröm vizek,
Köröm ollók, resze-
lők és polsók

Legfinomabb angol rumok és orosz teák,
francia cognac, likőrök és likőreszenciák,
valódi hollandi cacao porok, gyermek-táp-
szerek és huskivonatok.

Szivacsok, szivacsálók és mosdóruhák,
parketpaszták, parketviaszok és fényesítő
kefék, ruha, fém, cipőtisztító szerek, stb.
Gummiárúk, kötszerek és betegápolási cikkek.

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer J.-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

STUFANORRAE

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya • sór- és dús
lithion-tartalmu ésványvíz.

Kiváló vegyösszetételek következtében
sikeresen alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyagbajok esetében, valamint
cukorbetegségeknek, szívós bántal-
maknál; továbbá a légző- és emésztő-
szervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóház: Budapest, IV. Ferencz térszerkezet 22.
Külföldi kirendeltség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dőr Gusztáv, a városházza
szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Gyorsan pusztul a bőr sezt Ön
bánja,
Ha Fernolent NIGRIN-jét nem
használja.

6835

Gyermekjait!

„Schicht-szappannal való mosás,
mely egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakart minden fáradságot
és megröszölést!”

6897-II.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyított házisszer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közvéleményél,
száznál és meghűléseknél.

• Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárlásakor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K1.40 és K2.-
és ügyeslővén minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerertárnél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

3717

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába

Malonyai Dezső: Az öreg méltósága, Lö-
rinczy György: A verdibáli nász, Guthi Soma:
A kormánybiztos, Bársony I.: A boszorkány,
Herczeg F.: A fehér páva, Szomaházy I.: Hellerné,
Havas Iván: A császár obestera, Egy önkéntes
naplója II. rész: Az üteg, Pemberton: Fehér
falak, Falk Zs: Repülünk, Pröhle V.: Nap-
keletről, Zsoldos D.: Highlife: Nők a kül-
túrában, Tonelli Sándor: Angolok és amerikaiak
Caine Hall: A vörös Jazon. Műveltség könyv-
tára VII: Az ó- és középkor története.
Gréville H: A milliárdos. Grath H. M.: A
szerelem bolondja Erdős Renée: Norina, A Hol-
nap új versei. Glyn Elinor: A szirtéken túl.
Gydings Franklin Henry: A szociologia elvei.
Merriman Seton Henry: A bársonykeztű. Já-
nossy Aladár: Emlékiratai. Igazság a Já-
verda pörben. Herczeg F.: Szelek szárnyán.

Németben: Carla Eden: Die Goldene Brücke,
Willinger H: Mutter und Tochter, Skowronnek
R.: Schweigen im Walde, Schlicht Freiherr:
Leitnant flirt, Höcker P. O.: Dodi. Lagerlöf S.:
Jerusalem Hoffenthal H.: Lori Graff. Manteuffel
U: Erneste. Brachvogel Carry: Der Kampf
um den Mann, Berkow Karl: Frauenliebe, Cham-
pol: Schwester Alexandrine, Geijerstan G. Das
ewige Rätsel, Eschstruth N.: Die Roggenmühle,
Ganghofer L.: Der lautende Berg, Der Unfried,
Edelweisskönig, Schloss Hubertus. Westmark H.:
Der Sieg des Lebens. Ballestrem A.: Ihre Majestät,
Lee Jennette: Onkel William. Gersdorf A.: Das
Paradies der Erde. Stratz Rudolf: Die Faust
des Riesen. Hart Hans: Liebesmusik, Heimbürg:
Der Stärkere, Strindberg: Schwarze Fahnen.

**Kölcsöndíj: havonként 1 korona
20 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 8 fillér.**

A vidéki bérlők is a legf. jelmesebb kiszolgálásban
részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,
vagy füzetenként 14 fill.

Legújabbak: Sas Náci: Gesztenye nóta. Jó
maga az a Grün! Nicholson: Nagysád ne
siessen... Wollner: Néger Don Juan, Zerkovitz:
Rövid az élet, hosszú a sir! Heidelberg: Dal a
kiskorú Pistáról, A mama, Dr. Gelén: Fagyos
história, Gerő: Nóta a Zsuzsáról. Fráter: Ha
meghalok. Huzzad cigány. Teilmann: Tücsök
dalok. Granichstaedten: Mein Mann war eine
Woche in Paris. Monckton: Zülleni, zülleni, Zer-
kovitz: Bukj el sóknya, Grosz Alfréd: A gáz-
lámpa hogyha kigyuladt. Szirmay: Oh borzalom.
A mama alszik, A rapport. Zerkovitz: A kávéház
márványasztalánál... Szirmai: Fakir, Keverem,
kavarom... Zerkovitz: Pán szerelme. Jó
parthie a Grüner Marcsa. Szájad. Weiner: Nem
szabad! Erbé: Ha majd a levelek lehullanak.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és**

berendezése

KERPEL IZSÓ

881

Könyv- és zeneköltés Aradon

Dr. Werner Sándor

(a budapesti Szt.-István- és Szt.-Rókus-kórház áveken át volt segédorvosa)
 egyetemes orvostudor, bőrgyógyász és urológus.

Rendelését
f. hó 15-én
 kezdette meg
 Szabadság-tér 2. szám alatt.
 Rendelés délelőtt 8-10-ig délután 3-5 ig,
 kozmetikai rendelés nők részére délelőtt 11-12 ig.
 A fenti szakmába vágó laboratoriumi munkákat (Wassermann-féle vérvizsgálatot) a legmodernebb segédeszközökkel végzi. 4216

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.
 Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.
 Hivatalos órák: délelőtt 9-1 óráig.
 Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.
1910. november hó 19.

Keresünk:
 Aradra: délutáni és esti foglalkozásra perfect magyar és német levelezőt és könyvelőt.
 Vidékre: nagyvállalat részére fiatal irodistát, 1 irodistanót, továbbá 5 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 2 rőfös és 5 vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismérettel bíró segédet és 1 tanoncot.

Alánlunk:
 Esti foglalkozásra egy perfect magyar és német levelezőt és könyvelőt, 3 fűszer, 3 vegyes 1 vas és fűszer, 2 fűszer, és rövid és 1 kézmű, rövid és fűszerszakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.
AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
 HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA 301
 Klein Sándor, Kappich Zsigmond.
 Utcar. IZAZZ

A lehető leggyorsabban tisztít fáradtság nélkül.

A világ legjobb tisztítószere.

Kapható Aradon: Brann N. A., Dalmat Lajo, Dürr György, Fekete Gyula, Gutmann Samu, Hanzó Nestor, Hegedűs Gyula, Lázár Gyula, Mészáros Mór, Nagy Ferenc, Németh J., Szabó Albert, Steinitzer N., Weiss Dávid, Rothstein Mór. 8637

Van szerencsém-Arad és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy styám

Kossak József, cs. és kir. udv. és kamarai fényképész, a legnagyobb bizalomnak örvendő műtermét átvettem és mai nap ól kezdve **személyes vezetésem** alatt áll.

Mellőzve minden nagyhangu, vásári reklamot, törekvésem oda irányul, hogy **valóban modern** és művészi fényképeket készítsék, és hogy a nagyközönség elismerését és megelégedését kivívjam.

A n. é. közönség pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Kossak Sándor,
 Kossak csász. és kir. udv. és kam. műintézet beltagja.

4279

ROPS

ROPS fémárugyár r. t.
 Budapest, VII. ker. Váci-ut 74. sz. Prcspektus ingyen és bérmentve küldetik.

biztonsági nyorszfőzőnek 1910-es modellje nemcsak tőkéletes ideális forraló, melyet semmilyen más meg nem közelít, de egyszerűsége miatt rendkívül tartós is. 6924

Csakis ilyen tészek elfogadni...

mert a régi model lévén tőkéletes, az 1910-es modellt óriási áldozatokkal tőkéletessé hoztuk forgalomba. En ek alakja művészi külszine sötét galvanóbronz. — tőkéletes minden részében, lapos alakú, erős az égője, mely intenzív lángot ad, erős alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók, cserélhetők.

Ezen tőkéletes Ropsnak az ára is csak 4 kor.

Kapható minden szaküzletben, hol petrószeket is árásítanak.

NOXIN

A LEGJOBB CZIPŐ. KREM.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.
 Főraktár Aradon: LORENZ KÁROLY urnál, F. ray-utca, Nádasdy-palota. 6703.

Kolozsvárt szigorlatozni

akarók mielőtt jogi seminariomot vennének igénybe szerezzék nek információt

Dr. Kertész

Jogi Előkészítőről

(Bartha Miklós u. 22 sz.)

Legujabb díjmentes tájékoztatóját megküldi. 4291

SEBEKET

gondosan kell megóvni minden tisztálattal

mert elhanyagolás esetén nagyon káros nehezen gyógyítható következményei lehetnek. Immár negyven éve a legkiválóbb kötszerek bizonyul a Prágai háziakécs, megóvja a sebet, megakadályozza a gyulladást és a fájdalmakat, dőlőleg hat és elősegíti a szövődést és gyógyulást.

→ **POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT.** ←

1 tégely 70 fillér, 3 kor. 16 fillér előleges befizetése ellenében 4, 7 koroná ellenében 10 tégely köl etik az osztr. magy. monarchia minden állomására.

Vigyázzunk a gyártmány és a készítő nevére, árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

Főelárústó

B. FRAGNER,

cs. és kir. udvari szállító
 Gyógyszertár „A FEKETE SAS”-HOZ.
 Prága, Kleinseite, Ecke, der Nerudgasse Nr. 203.
 Raktár Ausztria-Magyarország minden gyógyszerárában.
 A 4055

Majdnem ingyen.

Az idel brüsseli világkiállításn volt kiállítva és a por által alig észrevehetően boplaszkított vásznak és damasztárak mélyen az ára értékén alul eladtak és pedig

28 drb. I. rendű lenn ágylepedők, garant. lenn, 150 cm. széles, drbja 16 méter, a 18 kor.

29 drb. rumburgi lenn vászon I. e. minőség drb.-kint 23 méter, a 13-80 kor.

20 drb. elsősi damasz legfinomabb minőség drbja 23 méter, a 20 kor.

32 tc. nehéz dupla damasz törülköző, 60/130 cm. tucatja a 14 kor.

30 tc. lenn damasz törülköző 50/100 cm. tucatja a 8 kor.

25 drb. nehéz dupla damasz 6 személyre való terítő drabja a 8 kor.

27 drb. kávésteríték 6 személyre, elegáns színekben, rózsaszínű, sárga, világoskék drbja 7 kor.

A szétküldés a megrendelések szerinti sorrendben u. ánvétellel történik. A nyolc nap előtt hirdetett paplanlepedők teljesen elfogytak. Megnem teletőrt a pénzt azonnal visszafizetem.

S. STEIN lészövőde

Nachod Csehország. 6624

Keresünk expediciónk részére egy kisegítő nő vagy férfi munkaerőt. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Új képkeretező műhely Aradon!

Értesitem úgy a helybeli, mint a vidéki közönséget, hogy Aradon, Salacutca 3. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő speciál

Képkeretező műhelyt

nyitottam, hol raktáron tartom a legmodernebb képkereteket dus választékban.

Képkeretezéseket saját műhelyemben a legprecisebben készítek. Elvállalok minden szakmába tartozó munkákat a lejutányosabb árak mellett. Üvegozsi munkákat szolid árban eszközök. Olajfestményeket eladásra elfogadok! 4276

ÚJ ÜZLET ARADON.

November elsején **Andrássy-tér 20. szám alatt a Kősponti szálloda mellett**

Ékszerész és órászületet

nyitottam.

Dus raktárt tartok: drágakő, arany és ezüst ékszerekben, arany ezüst és acél óra különlegességekben, továbbá ezüst és prima china ezüst tárgyakban, úgy hogy a legkényesebb ízlésnek is teljes mértékben megfelelhettek.

JAVITÓMŰHELYEMBEN

mindennemű szakbavágó munkák, óra és ékszerjavítás, továbbá átalakítások a legnagyobb szakavatottsággal jó jótállás mellett végeztek.

Mint üzletembernek és iparosnak elveim: 4135

Szoliditás, olecsóság és megbízhatóság

úgy áruk mint a végzett munka tekintetében, a miről remélhetőleg módomból lesz meggyőzni a tisztelt közönséget. — Tisztelettel

FELLNER SAMU,

órász és ékszerész.

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

— ARA 1 KORONA. —

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

361

Reiter Miklós

vendéglője a „Thököly“-hez Aradon, Flórián-utca 2 sz. (saját ház.)

A n. é. vendégeimnek szives tudomására juttatom, hogy vendéglőmet a Thököly-térről Flórián-utca 2 számú házba (saját ház) helyeztem át, a hol is mind eddig tiszta és hamisítatlan italok valamint izletes ételek kiszolgáltattak. Becses támogatását a jövőben is kérve

tisztelettel

Reiter Miklós

vendéglős.

4276

Olvasóinkat

tisztelettel kérjük
hogy bevásárlásaik-
nál a lapunkban ol-
vasott hirdetésre hi-
vatkozni sziveskedjenek

4701—1910. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége az Ovár-tér lecsapolásához szükséges vízi művek engedélyezését kéri.

Mínthogy a vízi művek létesítése ellen észrevétel nem merült fel, a kérvényt, terveket és műszaki leírásokat, valamint az aradi m. kir. kulturmérnöki hivatal és az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal szakértői észrevételeit Aradon, a városháza I. emeletén levő mérnöki hivatalban 1910. október 24-től 1910. november 23-ig terjedő 30 napl időtartamra az 1885. i. XXIII. t.-c. 168. §-a értelmében.

be. közszemlére kiteszem azzal, hogy jogában áll érdekeltnek azokat a hivatalos órák alatt be-

tekinteni és esetleges ellenvetéseiket a közszemlére kitétel ideje alatt a polgármesteri hivatalban írásban benyújthatják, vagy az alább megjelölt tárgyaláson szóval előterjeszthetik, amennyiben ellenvetéseiket kellő időben elő nem terjesztik, a határozat a később esetleg előterjesztendő ellenvetések figyelembe vétele nélkül fogok határozni.

Egyidejűleg a helyszíni tárgyalás megtartására határidőül 1910. év november hó 28-ik napjának délelőtti 9 óráját Aradon, a városháza I. emeletén levő tanácsteremben találkozással kitűzöm és arra az érdekeltet jelen hirdetménnyel meghívom.

Arad, 1910. október 21-én.

Varjassy,
polgármester

A K I N E K

ismerettség híján

házasárra,
nevelőre,
fizetésre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdaszóra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

A K I

bérbeadni kíván

értéket,
házat,
vadászterü-
letet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

A K I

eladni kíván

háztort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

fizletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

A K I

mindenestét vétel vagy bérbevételei esél-
jéből keresel;

A K I

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabban ér esélit, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

Kis hirdetés

rovátát használja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tökölly-tér 1. 2974

Abonnenseket

elfogadok házban és házon kívül.
Kohn Adolfné, Eötvös-utca és
Erzsébet királyné-köruton lévő
ujjonnan épült sarokházban. —
Ugyanott egy elegáns utcai szoba
kiadó. 4255

4-6 szobás lakás,

mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.
Bővebbet Erzsébet királyné körut
8. I. em. 4289

Pau'ison

az Öreg-hegyen levő két holdas
szőlőben családos vincellér alkalmá-
zást nyer. Bővebbet Arad, Teleky-
utca 23. sz. a. délutáni órákban,
vagy levél útján. 4292

Egy rőfös üzlet

2 kirakattal az utcára berukkolás
miatt feloszlik. A helyiség kiadó.
Bővebbet Negele Józsefnél, Gura-
honc 4272

Egy meglelt koru

tisztességes nő, a ki házvezetés-
re vállalkozik, azonnal felvétetik.
Cím: a kiadóban 4283

Libamáját

veszek ászatlatlant, jó árban. Deák
Ferenc-utca 2. sz. földszint, kapu alatt
jebbára 4267.

Egy igen szép, tágas

különbejáratu butorozott szoba,
esetleg teljes ellátással József fő-
herceg-ut 1. I. em. a városházával
szemben kiadó. Bővebbet a ház-
mesternél. 4283

120 kat. hold szántóföld

egy tagban, Szegedől egy órányi
távolságra, 850 korona holdanként.
eladó. Bővebbet Ungár Sándornél
József főherceg-ut 1., Arad. 4275

Német folyóiratok,

u. m. Rechams Universum, Über
Land u. Meer, Gartenlaube stb.
Ugyszintén könyvek olcsón eladók.
Cím a kiadóhivatalban. 4257

Rum,

konyak, bor és egyéb üveg vig-
netták kaphatók Ingusz I. és Fia
könyv és papirkereskedésében
Arad, Andrassy-tér 16. 671

Nőtlen raktáros.

Valamely gazdaságban használ-
ható mesterséghez értő nőtlen rak-
táros kerestetik gazdaságba, azon-
nali belépésre. Cím a kiadóhiva-
talban. 4000

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahü-
velyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb
K. 240. Egyedül kapható Ingusz I.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1651

Aki a Révai Nagy Lexikonát

megvenni óhajtja, attól átveszem
a már elavult Pallas Lexikont. A
Révai Lexikont részletfizetésre is
szállítom. — Veszek legmagasabb
árban egész könyvtárakat és hang-
jegyeket, 90,000 kötetes kölcsön-
könyvtár és 80,000 kötetes zenemű-
kölcsonzó intézet. Üzleti könyvek
gyári raktára. Kerpel Izsó könyv-
és papirkereskedése, Aradon. 525

Kasszinyer-utca 5. szám

alatt egy 5 szobás, külön zárt fo-
lyosóval, mellékhelyiségekkel für-
dőszobával, ellátott ur lak min-
den órában kiadó. Bővebbet
ugyanott. 4042

Házvezetőnői állást

esetleg mint kulcsárnő vagy gyer-
mekek mellé elfogad középkoru
urinő jobb házaknál vagy plebá-
nián, helyben ugy. mint vidéken.
A háztartás és a kézimunka min-
den nemében jártas, magyarul és
németül beszél perfect. Bővebb fel-
világosítás kapható Schwartz F. ur-
nál Weitzer János-utca 2. szám, I.
emelet, Minorita-palota. 4088

Magános új ház azonnal kiadó.

Knézics Károly-utca 12a. számu
a mai kor igényeinek megfelelő 4
szoba, 1 cselédszoba, mellékhelyi-
ségekkel és szőlőskerttel. Értekez-
hetni Mikes Kelemen-utca 56. sz
alatt. 4226

Jó géplő,

gyorsíró, ki németül jól tud, ügy-
védi irodában állandó alkalmazást
talál. Német gyorsírást tudó előny-
ben részesül. Nő is lehet. Cím a
kiadóban. 4248

A seprősi

fogyasztási szövetekezet keres de-
cember elsejére való belépésre egy
vegyeskereskedésben jártas romá-
nul jól beszélő fiatal segédet. 4247

Jó menetelű korcsma

átvétele kerestetik. Cím a kiadóba.
4248

Fehérnemű varrást

és javítást elfogad Kleinné, Ma-
gyar-utca 20. a. 4256

Mérnöki műszerek

használt jó karban lévő, jutányo-
san eladók. Német Sándor cégnél,
Förroy-utca 2. 4258

Étkezni

lehet Deák Ferenc-utca 15. ajtó 1.
4244

Könyvelő

több évi gyakorlattal, esti foglal-
kozást keres. Cím a kiadóhivatal-
ban. 4264

Venni

óhajtunk 1/2 waggon
7 vagy 9 kilogram-
:: mos sint. ::

Ajánlatok

Gaál és Tirnauer,
Budapest, Kertész u. 48. szám
alá küldendők. 4281

Értesítés.

Tisztelettel értesitem ügy-
feleimet és a kölcsönt kereső
közönséget, hogy irodámat no-
vember hó 1-től

**Eötvös-utca és Erzsé-
bet királyné-köruti sa-
rok-házamba helyez-
tem át.** 4180

Továbbra is kérem szives bi-
zalmukat, tisztelettel

Klein József,
a nagyszabeni általános takaré-
pénztár egyedül képviselője.

Harisnyakötőde

Andrassy-tér 20.

(Fischer Elz-palotában) a t. közön-
ség rendelkezésé e áll. 3893.

**Gondcs jó munkal
Gyors kiszolgálás!**

Ugyanott tanuló leányok fizetés
mellett felvétetnek.

Megnyilt

a nyiregyházai 4236

Krumplicsapnok

legolcsóbb mint bárhol
kapható kicsinyben és nagyban:
Spilmann Albertnél
ARADON
Karolina u. 5. szám.

**Tanulóleányok
nyomdánkban
felvétetnek.**

12956—1910.

Hirdetmény.

Értesítjük Arad sz. kir. város
közönségét, hogy az 1911. évi
adókielvási munkálatok megkez-
dését a Pénzügyminiszter ur el-
rendelte. Ennek következtében az
adóösszeírásai munkálatok f. évi
november hó 3-án megkezdettek.
Felhívjuk a polgárságot, hogy az
összeíró hatósági közegeket mun-
kájukban támogassák, mert aki
hátráltatja, valótlan bemondással
tévuttra vezet az 1883. évi XLIV.
t. c. 100 §. alapján 1000 koronáig
terjedő pénzbírsággal büntethető.
Arad, 1910. okt. 26.

A városi adóhivatal.

21878—21943—1910.

Hirdetmény.

Értesítjük a hatósági jéggyár-
nak t. bérlőit, hogy a bekövetke-
zett hűvösebb időjárásra s a fo-
gyasztók számának tetemes csök-
kenésére való tekintettel, a jégnek
hűvözésre való szállítását folyó évi
november 31-ével beszüntetjük.

A jéggyár azonban további in-
tézkedésig üzemben marad, an-
nak termelvénye tehát a gyárban
a közönségnek naponként d. e.
10 óráig, tovább is rendelkezé-
sére áll.

Arad, 1910. október hó 22-én

A városi tanács.

RAGYOGÓ

KARÁCSONY

Messze van még karácsony, de szorgalmas kezek már építik a gyönyörű, diszes karácsonyfát, mely ezer és ezer gyermeknek és nagyoknak egyaránt termi majd meg szívbeli gyönyörüségét.

Fischer Simon Nagyáruháza

a Szabadság-téren, fejedelmi kincsekkel, pazar meglepetésekkel fog kedveskedni karácsonyi törzsközönségének. — A maga nemében egyedül áll

Fischer Simon Nagyáruháza

Fogalommá lett már ebben a városban, nélküle már alig tudjuk elképzelni az igazi karácsonyi hangulatot. Beavatottak állítása szerint a cég ez idei tárlata, sok tekintetben túl fog tenni a fővárosi méreteken is. — Méltó lesz az aradi közönség kifejlett, magas igényeihez.